

ЗМІСТ

Засідання сорокове, ранкове
(Четвер, 17 травня 2018 року)

Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони здоров'я та трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людині	...3
Заява фракцій «Батьківщина» і «Самопоміч»	...19
Прийняття за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном»	...20
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань»	...28
«Про валюту»	...43
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування»	...52
Включення питань до порядку денного сесії	...40, 41, 52
Голосування щодо включення питань до порядку денного сесії	...38, 40, 41, 42, 43

Відхилення проекту Закону «Про кредитні спілки» ...71

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ СОРОКОВЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
17 травня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу всіх заходити до залу, підготуватися до реєстрації. Прошу зареєструватися.

У залі зареєструвалися 364 народні депутати.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Дорогі друзі, традиційно щороку в третій четвер травня в Україні відзначають День вишиванки. Це дуже хороша й об'єднуюча традиція українців усього світу. Вишиванка – це один із символів українського народу. Я хочу привітати з Днем вишиванки і українців в усіх куточках світу, і шановних народних депутатів України. Вітаю з Днем вишиванки! Дуже приємно, що сьогодні зал яскравий, колоритний. Сподіваюся, що наша робота також буде активною.

Сьогодні християни східного обряду відзначають одне з найбільших і найважливіших свят – Вознесіння Господнє. Щиро вітаю всіх українців з цим великим святом, бажаю Божого благословення і Божої опіки над усім нашим народом.

Переходимо до роботи, колеги. Хочу нагадати, що вчора ми завершили роботу над проектом закону [№ 2386а-1](#), сьогодні зранку розглянемо поправки і будемо переходити до прийняття рішення.

Хочу також звернутися до комітету Андрія Кожем'якіна. Пропозицію про розгляд законопроекту про ДБР шляхом перенесення я поставлю на голосування відразу після проекту щодо трансплантації, і ми побачимо наявність голосів, щоб не поставити під ризик цей важливий законопроект. Якщо голоси будуть, ми відразу ж почнемо розгляд. Проект є в порядку денному. Ще раз повторюю: ми розглянемо цей проект закону шляхом перенесення після другого питання

спеціально для того, щоб побачити наявність голосів і не завалити його, як було попереднього разу.

Хочу також сказати, що після обговорення проекту закону про трансплантацію перед голосуванням я надам слово по хвилині представникам усіх фракцій, щоб ми змогли вийти на консолідоване і, сподіваюся, позитивне рішення.

Зараз оголошую продовження розгляду проекту закону № 2386а-1. Запрошую на трибуну голову Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольгу Вадимівну. Будь ласка, пані Олю.

Колеги, нагадую, що ми завершили розгляд на поправці 154 народного депутата Мусія, тому відразу починаємо обговорення.

Прошу ввімкнути мікрофон пана Мусія. Будь ласка.

МУСІЙ О.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, самовисуванець)*. Добрий день, шановні колеги! Добрий день, українці! Вітаю з подвійним святом – Вознесінням Господнім і Днем вишиванки.

Продовжуючи вчорашню дискусію щодо трансплантації, Ольго Вадимівно, хочу сказати, що у моїй поправці 154 говориться про можливість міждержавного обміну під час проведення трансплантації. Ви знаєте, що в Європі бази даних органів для трансплантації об'єднані в єдину мережу. Цю мою поправку враховано частково, але насправді те, що не враховано, стосується саме участі в міжнародній базі даних для трансплантації.

Тому я прошу, по-перше, прокоментувати, а по-друге, все-таки повністю врахувати мою поправку, особливо положення щодо державних відносин у сфері трансплантації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пані Олю, прокоментуйте.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний Олегу Степановичу, дякую вам за слухне зауваження. Насправді відповідно до цього проекту закону планується приєднання України до

міжнародної мережі, щоб українські громадяни, які потребують трансплантації, могли отримувати допомогу і від міжнародної спільноти.

У зв'язку з врахуванням поправки 153 комітету, якою пропонується остаточна редакція статті 18 проекту закону, вашу поправку 154 враховано редакційно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ідемо далі за поправками. Нагадую, що я зачитуватиму відхилені поправки.

Ще раз хочу нагадати для тих народних депутатів, які до мене підходили перед початком засідання, що після завершення обговорення я надам по хвилині для виступів кожній фракції і всі, які просили слова, зокрема Антон Геращенко, матимуть таку можливість.

Поправка 160. Депутат Мусій наполягає. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, ця поправка стосується захисту персональних даних у єдиних реєстрах: і реєстрі донорів, і реєстрі органів, які можна трансплантувати. Насправді, ви знаєте, що зараз відбувається абсолютна вакханалія з так званою приписною кампанією у сфері сімейної медицини, коли декларації вносять до абсолютно незахищених баз даних і всі персональні дані щодо наших захворювань будуть у вільному доступі, умовно кажучи. Ані міністерство, ані Кабінет Міністрів узагалі нічого не зробили, щоб захистити персональні дані у сфері сімейної медицини.

А в запропонованій мною поправці йдеться про обов'язок держави захистити персональні дані людей у сфері трансплантації, особливо тих, які дали згоду на трансплантацію своїх органів і тканин, від можливих зловживань з боку якихось недоброзичливців. Захист персональних даних є дуже важливим. Тому я прошу проголосувати саме в такій редакції і поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Олю, будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановний Олегу Степановичу, абсолютно погоджуюся з вашою позицією щодо незахищеності персональних

даних у сфері сімейної медицини, які сьогодні передаються громадянами України, і хочу зазначити, що в цьому законопроекті про трансплантацію передбачено забезпечення збереження персональних даних відповідно до міжнародних стандартів.

А вашу поправку 160 враховано редакційно у поправках 97 та 168 комітету в остаточній редакції статей 11 та 21 проекту закону, запропонованій і підтриманій головним комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Так.

Ставлю на голосування поправку 160. Її враховано редакційно, але пан Олег наполягає на врахуванні повністю. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Рухаємося далі.

Поправка 163. Депутат Мусій наполягає. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Це теж важлива поправка, яка стосується, по суті, заборони рекламування трансплантації органів і тканин, бо зараз ми спостерігаємо абсолютно неадекватну рекламу лікарських засобів. Думаю, що стаття, яку виключили і врахували частково десь в інших поправках, мала б бути окремою в такому законі, і в ній необхідно було б передбачити чітку й зрозумілу заборону реклами в Україні всього, що пов'язане з трансплантацією.

Тому я прошу цю поправку також поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановний Олегу Степановичу, повністю підтримую вашу позицію щодо необхідності заборони реклами лікарських засобів у засобах масової інформації, що призводить до самолікування і до жахливих наслідків.

Хочу також зазначити, що вашу позицію відхилено у зв'язку з врахуванням поправки 164 комітету в остаточній редакції статті 20

проекту закону. Тобто її просто перенесено до іншої статті, і там вашу позицію підтримано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Олег наполягає на голосуванні. Тому ставлю на голосування поправку 163. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 166. Будь ласка, увімкніть мікрофон Мусія.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, ця поправка стосується того, що фетальні матеріали для трансплантації і виготовлення біоімплантатів можуть надавати тільки акредитовані в установленому порядку заклади охорони здоров'я та наукові установи. Тобто я пропоную залишити слова «наукові установи». Поправку 166 враховано частково, але слова «наукові установи» в тій редакції, яка запропонована комітетом, знову випали.

Вважаю, що станом на сьогодні Національна академія медичних наук, яка має заклади охорони здоров'я третинного рівня, де найімовірніше і проводитиметься трансплантація, мала б бути відображена в тексті такого закону, поки вона існує. А то станеться так, якщо ми приймемо закон, що трансплантацію проводитимуть тільки заклади охорони здоров'я Міністерства охорони здоров'я.

Тому я прошу проголосувати за цю поправку в повному обсязі, щоб наукові установи залишилися в тексті такого закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Олю, будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановний Олегу Степановичу, трансплантацію проводитимуть ті заклади охорони здоров'я, які отримують ліцензії на цей вид діяльності. Такий закон не передбачає перерахування назв закладів охорони здоров'я. Це визначається іншим законом, за яким ліцензується цей вид діяльності.

Вашу поправку враховано редакційно у поправці 161.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, поправку 166 враховано редакційно, але автор наполягає, щоб її було враховано повністю. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 169. Автор наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон Мусія.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, хочу скористатися цією хвилиною, щоб дати зрозуміти всьому сесійному залу, що комітет за два роки настільки системно доопрацював законопроект, що я закликаю всіх народних депутатів відразу підтримати його в другому читанні. Це абсолютно злагоджена позиція і Національної медичної академії наук, і Міністерства внутрішніх справ, і Служби безпеки України, і Генеральної прокуратури України. Передбачено більше 20 запобіжників, щоб розвіяти всі міфи про те, що когось розбиратимуть на органи, що це буде можливо.

Насправді ми розробили такий механізм, який практично нівелює і зводить до нуля можливість зловживань під час трансплантації. Саме тому я не наполягатиму на голосуванні за цю поправку, але хочу, щоб ми всім залом, нарешті, підтримали врятування 5 тисяч життів щороку, прийнявши цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви не наполягаєте на голосуванні. Тоді рухаємося далі.

Отже, наступна поправка 176. Автор не наполягає.

Поправка 181. Автор не наполягає.

Колеги, хочу оголосити, що залишилося кілька поправок, тому прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу. Через кілька хвилин обговорення буде завершено.

Поправка 183. Олег Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, цю поправку також враховано редакційно, але в чому полягає її суть? У ній говориться про те, що всі матеріали для трансплантації, які братимуть у людини – чи в живого донора, чи в того, хто помер, мають пройти спеціальну

обробку. У зв'язку з набранням чинності Законом «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» така обробка обов'язково підлягає затвердженню через технічні регламенти, тому що тканини, які будуть пересаджуватися людям, мають бути якісними. А це забезпечить тільки введення технічних регламентів. Але насправді, те, що стосується технічних регламентів, не враховано.

Тому я попросив би, щоб ми з розумінням поставилися до цього і врахували слова «технічні регламенти», що обов'язково під час застосування тканин, які виготовляються для пересадки.

Тому прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олегу, поправку 183 враховано редакційно. Ви наполягаєте, щоб було враховано повністю.

Ставлю на голосування пропозицію автора поправки 183 врахувати її повністю. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Колеги, я запрошую всіх до залу і звертаюся до голів фракцій: це надзвичайно важливий законопроект для життя багатьох людей, проведено системну роботу, тому я закликаю до відповідальності, прошу подивитися, кого з членів фракцій немає в залі, передзвонити їм, запросити до залу.

Поправка 185. Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, поправкою 185, яку враховано редакційно, насправді пропонується виокремити статтю щодо прав живого донора. Це та людина, яка прижиттєво за таким законом дає згоду на взяття у неї органів і тканин, коли в неї буде констатовано смерть мозку. Тоді не потрібно буде запитувати в родичів про дозвіл чи відсутність такого дозволу на взяття у неї органів або тканин.

Насправді в суспільстві, як ви знаєте, є неоднозначне сприйняття і абсолютно необґрунтований страх, що в когось щось можуть забрати. Якби ми в законі залишили статтю про права цієї людини на повторну відмову від того, на що вона дала попередню згоду і таке інше і ці права були б системно виписані в одній статті, тоді було б легше розуміти і людям, які дають згоду на взяття в них органів

і тканин, і навіть представникам засобів масової інформації, що така людина є абсолютно захищеною.

Тому я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 186, щоб її врахували повністю. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Ми доходимо до завершення. Поправка 186.

МУСІЙ О.С. У поправці 186 розкривається суть права людини, яка прижиттєво письмово заявила, що не дає згоди на забір у неї органів і тканин після констатації смерті мозку, на те, що вона в будь-який час може відмовитися від зазначеної заяви, і практично неможливо буде здійснити будь-який забір органів і тканин без фіксованого заходу в базу даних з залишенням обов'язкових електронних слідів тих, хто приймає рішення про забір органів і тканин у цієї людини. Це ще один із запобіжників, щоб без фіксації заходу в базу даних не можна було ні в кого нічого забрати. А в базі даних буде зазначено, чи ця людина дала згоду на забір органів і тканин, і це свого роду захист від необґрунтованого забору органів і тканин. Тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, я ще раз пропоную завершувати.

Пані Ольго, прокоментуйте, будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановний Олегу Степановичу, відповідно до запропонованої в проекті закону моделі кожна людина, яка дала згоду стати донором, зможе в будь-який момент відмовитися від цього, якщо вона змінила рішення. Так само відповідно до цього закону трансплантація не може бути здійснена тій людині, яка не бажає, щоб це відбулося.

Хочу зазначити, що вся наша релігійна спільнота, Рада церков підтримують цей законопроект і зазначають, що вони готові максимально підтримувати суспільно добровільне донорство в Україні, де кожна людина зможе мати шанс врятувати інше життя після своєї смерті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я ставлю на голосування поправку 186, так? Комітет її врахував частково. Автор хоче, щоб врахували повністю. Хто підтримує позицію автора, прошу проголосувати, будь ласка.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Отже, колеги, виглядає так, що ми можемо переходити до прийняття рішення. У залі висока мобілізація, залишилася одна поправка 190.

Олег Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, я прошу вас дуже уважно поставитися до сьогоднішнього голосування. Хочу також сказати, що два свята супроводжуватимуть наше голосування. Тому я щиро вірю, що знайдуться більше 226 голосів для прийняття цього законопроекту, що дасть змогу рятувати через два роки 5 тисяч життів українців. Це надзвичайно важливий і системний законопроект, прийняття якого допоможе побудувати, нарешті, цивілізовану систему трансплантології в Україні. Будь-які інсинуації в ньому відметено не тільки комітетом, а й оцими 20 запобіжниками, які в ньому передбачено.

Я прошу всіх дуже відповідально поставитися до врятування життя людей, яке буде можливе в разі прийняття цього проекту закону.

Саме тому однозначно, навіть як автор альтернативного законопроекту, я повністю погоджуюся з цією редакцією і закликаю вас також підтримати цей проект. Це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, зараз на площі перед парламентом стоять десятки людей з транспарантами, які закликають вас рятувати життя інших людей. Це ті люди, які живуть в Україні з пересадженими нирками, з пересадженою печінкою. Вони зібралися перед парламентом для того, щоб ви могли побачити, що їх в Україні можуть бути не десятки, а тисячі, які продовжуватимуть працювати

во славу України, які довірятимуть своїй державі, які будуть захищеними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні колеги, ми завершили обговорення поправок. Але, як я і обіцяв, перед голосуванням, я надам можливість усім фракціям по хвилині висловити свою позицію.

Пані Олю, дякую вам за активну, плідну роботу. Дякую авторам поправок.

Зараз у представників фракцій, які мають бажання, буде можливість виступити по хвилині.

Спочатку від «Блоку Петра Порошенка» виступить Березенко з трибуни, потім – представник «Народного фронту», далі – Шурма, за ним – Андрій Шипко.

Будь ласка, пане Сергію.

БЕРЕЗЕНКО С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 205, Чернігівська область, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я не говоритиму про структуру проекту закону, про це сказала голова комітету. Але я хотів би наголосити, що в Україні щодня помирають 10 людей через відсутність органів для пересадки. Лише одиниці отримують шанс на операцію з трансплантації. Ви знаєте, як це з дня на день жити з надією на те, що ти можеш вижити, а вкінці ти розумієш, що всі шанси втрачено?

Лікарі, фахові професори на сьогодні безсилі через те, що в них законодавчо зв'язані руки. Держава повинна втрутитися в цей процес. У розвинутих країнах світу трансплантація є стандартом лікування при багатьох захворюваннях нирок, серця, печінки, легень та інших органів. А Україна відстає на 20-25 років! Наші медики не раз уже демонстрували, що можуть і вміють проводити операції з пересадки серця чи нирок, чи інших органів не гірше, ніж за кордоном. На сьогодні ми зробили тільки вісім пересадок серця...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

БЕРЕЗЕНКО С.І. ...за необхідності 1 тисячу на рік. Я вже не говоритиму про інші потреби.

Шановні колеги, давайте забудемо про партійну приналежність, про майбутні вибори, про все те, що нас роз'єднує. Давайте об'єднаємося навколо життя дітей. «Блок Петра Порошенка» підтримує цей законопроект і закликає всіх наших колег врятувати українців, які ще мають шанс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Народного фронту» Антон Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні депутати! Шановний український народе! Чому я, не будучи співавтором цього законопроекту, виступаю категорично за? У березні цього року до мене звернулася родина дев'ятирічної Поліни Дубової з Харкова. Вона чекала чотири роки на пересадку серця, але не дочекалася і на початку квітня померла. Чому? Тому що вісім скликань Верховної Ради не прийняли такого закону, який дозволяв би людині за життя давати згоду на те, щоб заповідати свої органи іншим людям, щоб вони жили.

Якщо ми прийmemo цей законопроект, я, Антон Геращенко, одним з перших підпишуся під тим, що якщо раптово загину, щоб мої органи пішли на те, щоб врятувати інших людей, щоб вони жили далі.

Усі фракції, усі депутатські групи, будь ласка, підтримайте цей законопроект. У всьому світі в нормальних країнах діють такі закони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Опозиційного блоку» Ігор Шурма.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Я прошу зараз усіх людей, які є в залі, задуматися над коренем цієї проблеми. Чи необхідно сьогодні змінювати ситуацію із трансплантологією? Так, необхідно. Але я вас запитую, у якій цивілізованій країні

запускається закон про трансплантацію, коли йде війна, коли відбуваються бойові дії і коли не тільки вмирають люди, а й пропадають безвісти?

Якщо ви подивитесь на ринок, який діє у Європі, у Сполучених Штатах Америки, то там посилюються проблеми, пов'язані з трансплантацією.

Ми категорично проти, щоб у період військових дій запроваджувався такий закон. Це перше.

Друге. Ми вимагали і вимагаємо, щоб такий закон набрав чинності після завершення бойових дій і війни. Нас не зрозуміли і не почули. Тому даний законопроект ми не будемо підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Шипко від групи «Відродження».

ШИПКО А.Ф., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 35, Дніпропетровська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Шановний український народе! По-перше, хочу розвіяти всі плітки навколо цього законопроекту. Після прийняття закону ніхто не торгуватиме і не вивозитиме органів українців, бо в законопроекті, який ми будемо приймати сьогодні, збережено норму 1999 року щодо презумпції незгоди. Якщо ви не згодні, ніхто вас не зробить донором.

По-друге, законопроектом передбачається заборона на вилучення органів і матеріалів для трансплантації в осіб, які загинули в результаті проведення антитерористичної операції та бойових дій. Тобто жоден українець, жоден військовий, жоден мирний житель, який загинув, не може стати донором. Крім того, донором не можуть стати померлі, особи яких не встановлено.

Шановні колеги, я просив би фахово підійти до цього питання, забути про плітки і підтримати українську медицину, бо через відсутність нормативної бази, без такого закону ми й далі будемо мільйони євро відправляти за кордон і тисячі наших людей, не дочекавшись пересадки нирок чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ШИПКО А.Ф. ...помиратимуть тут.

Шановні колеги, це буде ще не такий закон, як у Білорусі, яка зробила крок уже далеко вперед, але європейський і нормальний. Я прошу вас підтримати, бо цей законопроект узгоджений з усіма організаціями, зокрема з міжнародними, і з Радою церков.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Олег Ляшко, 1 хвилина.

Прошу всіх заходити до залу, за кілька хвилин завершиться обговорення.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Сьогодні ключова проблема для мільйонів українців – недоступна медицина і недоступні ліки. Уляну Супрун, тимчасового очільника Міністерства охорони здоров'я, у народі кличуть «доктор смерть». З нею люди пов'язують найгірші явища в медицині. На всіх своїх зустрічах, де я не був би, люди порушують одні й ті самі питання. Як лікувати своїх дітей? Як лікуватися самим? Як за 1,5 тисячі гривень купити пачку таблеток, яка коштує 700 чи 1 тисячу гривень?

Тому команда Радикальної партії пропонує реальний план, який дасть можливість людям отримати доступні ліки. Не профанація, якою зараз займається влада, у тому числі й протягуючи такі закони, а реальні, конкретні рішення, спрямовані на те, щоб мільйони людей могли купити ліки, могли полікуватися і врятувати своє життя. Звільнення від ПДВ, контроль за ціноутворенням, обмеження рентабельності, кримінальна відповідальність за фальсифікацію ліків – ось що треба українцям, а не обман, який ви тут...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз відбудуться ще два виступи по хвилині і після того – голосування. Тому я прошу всіх зайти до залу.

Від «Батьківщини» виступить Олександра Кужель, потім – Олег Березюк, і переходимо до голосування.

Будь ласка, пані Олександро.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект. Хочу відверто сказати, що до нього були серйозні застереження, і ви знаєте, що Рада церков до вчорашнього дня не давала повної згоди на його підтримку. Я дякую всім церковним керівникам за прийняте ними вчора рішення, що життя людини – це найдорожчий Божий дар.

Ми працювали не тільки з Радою церков, а й з усіма лікарнями. Я дякую пану Тодурову, дякую хірургам інституту імені Шалімова та всім іншим фахівцям, які дуже серйозно працювали над даним законопроектом.

Чи є в нас зауваження до нього? Є. Але це нормальні робочі процеси, які, я маю надію, ми відпрацюємо. Ми повинні дати шанс українським хірургам залишитися в Україні, щоб вони не виїжджали за кордон.

Усім тим, які говорять, що в Україні панує корупція, тому не можна дозволяти трансплантацію, хочу сказати, що це не пов'язані питання. Уже 18 років ми обіцяємо, що в нас буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

КУЖЕЛЬ О.В. ...прозора система контролю за цими процесами. Я дуже прошу всіх підтримати законопроект.

А щодо зняття з посади пані Супрун хочу наголосити, що я підтримую свого колегу Олега Ляшка і вважаю, що вона не має права очолювати медицину України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Самопоміч» Олег Березюк, 1 хвилина.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Це, напевно, той випадок, коли на вагах – життя хворої людини, яка страждає і чекає

цього животворящого органу, і життя здорової людини, яка може дати цей орган. Це дуже велика відповідальність, чи ваги правосуддя, юстиції, правоохоронних органів в Україні здатні зважити це життя. І сьогодні в цьому залі нами буде прийнято рішення, чи здатні будуть ці ваги захистити життя обох людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, виступи від фракцій завершилися.

Заключне слово надається голові комітету, 3 хвилини. Будь ласка, пані Олю. Прошу чітко вказати, які будуть ваші пропозиції до остаточної редакції, щоб зал розумів і знав, як ми голосуємо.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги, я дякую всім за вашу участь, за ваші зауваження, за майже 200 поправок, які були розглянуті комітетом, 80 відсотків з яких було враховано. Прошу вас підтримати та прийняти підготовлений комітетом законопроект у другому читанні та в цілому як закон у запропонованій комітетом редакції з урахуванням пропозицій, висловлених під час обговорення. Учора паном Левченком було зроблено декілька застережень, які опрацьовано, і зараз я зачитаю буквально декілька слів.

Перше речення частини другої статті 15 проекту закону після слів «на умовах грошової компенсації» доповнити словом «державою».

У першому реченні частини одинадцятої статті 16 законопроекту після слів «запитується трансплант-координатором особисто у другого з подружжя або у одного з близьких родичів цієї особи (діти, батьки, рідні брати та сестри)» поставити крапку, а слова «який є доступним для запитання такої згоди та письмового засвідчення її надання» вилучити.

Перше речення частини дванадцятої статті 16 викласти в такій редакції: «Згода однієї з осіб, зазначених у частині одинадцятій цієї статті, на вилучення з тіла померлої особи анатомічних матеріалів для трансплантації та/або виготовлення біоімплантатів надається нею особисто та письмово трансплант-координатору закладу охорони здоров'я на його усний запит». Тобто ми пропонуємо додати слова «нею особисто та письмово».

Частину третю статті 17 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту: «відсутності письмової згоди її повноважного представника, наявність якого встановлено трансплант-координатором згідно з даними Єдиної державної інформаційної системи трансплантації».

Абзац четвертий частини третьої статті 17 вважати абзацом третім та викласти в такій редакції: «відсутності письмової згоди другого з подружжя або одного з близьких родичів, зазначених у частині одинадцятій статті 16 цього закону, або надходження до трансплант-координатора протягом однієї години з моменту отримання ним такої письмової згоди письмових заперечень щодо вилучення анатомічних матеріалів для трансплантації та/або виготовлення біоімплантатів з тіла померлої особи, поданих особисто однією чи більше особами, зазначеними в частині одинадцятій статті 16 цього закону (за пропозицією народного депутата Левченка), або відсутності письмової згоди особи, яка зобов'язалася поховати померлого, батьків особи віком до 18 років або інших її законних представників на вилучення анатомічних матеріалів для трансплантації та/або виготовлення біоімплантатів».

Останнє. Підпункт 4 пункту 4 «Прикінцевих та перехідних положень», яким дається доручення Кабінету Міністрів України утворити Єдину державну інформаційну систему трансплантації, на початку доповнити словами «До 1 жовтня 2018 року забезпечити утворення та функціонування», і далі за текстом.

Просимо підтримати пропозиції комітету та прийняти законопроект у другому читанні та в цілому з озвученими поправками, а також доручити комітету спільно з Головним юридичним управлінням здійснити його техніко-юридичне опрацювання під час підготовки на підпис Голові Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олю.

Переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайняти робочі місця, повернутися з лож до залу, ми переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, це проект закону, який стосується життя і порятунку життя багатьох людей. Тому я переконаний, що зал його підтримає, тільки прошу і вимагаю максимальної мобілізації.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони здоров'я та трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людині» ([№ 2386а-1](#)) в другому читанні та в цілому з поправками, які озвучила для стенограми голова Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольга Вадимівна, і з техніко-юридичними правками. Прошу проголосувати і підтримати.

Колеги, кожний голос має вагу, прошу голосувати. Голосуємо «за». Прошу підтримати.

«За» – 255.

Закон прийнято.

Вітаю всіх розробників, всіх авторів.

Надійшла заява від двох фракцій – «Батьківщина» і «Самопоміч» про оголошення перерви. Вони готові замінити перерву на виступ з трибуни.

Єгор Соболев, 3 хвилини. Будь ласка. Після того переходимо до наступного проекту закону.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вітаю вас з Днем вишиванки і звертаюся до всіх людей у цьому залі. Національна ідентичність – це не тільки наше благо, а й наші зобов'язання. Ми хочемо нагадати всім народним депутатам, які приходили в цю Раду завдяки голосуванню людей, що одна з наших обіцянок була – встановити нові правила виборів до парламенту, за відкритими списками партій, коли виборці зможуть голосувати як за конкретну партію, так і за конкретну людину, яку вони хочуть бачити депутатом від цієї партії. Це буде подвійна відповідальність: і партії, і людини.

Зараз під Верховною Радою знову зібралися громадяни, які очікують від нас виконання цієї обіцянки. У нас величезне прохання

до всіх народних депутатів згадати, що означають ці кольори і візерунки. Ми пропонуємо спікеру запросити представників мітингарів до себе, зібрати нараду представників політичних сил і прийняти це рішення, яке, нагадаю, уже ухвалено нами в першому читанні. Залишилося зробити один крок і пишатися цим законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном» (№ 6275-д).

Я прошу підтримати його розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 121.

Колеги, ми не виконаємо порядку денного, якщо будемо обговорювати за повною процедурою. Я прошу вас проголосувати і підтримати розгляд проекту № 6275-д за скороченою процедурою. Голосуємо, колеги, підтримуйте.

«За» – 140.

Бачу, що не встигли.

Я поставлю третій раз і дуже прошу всіх змобілізуватися, взяти участь у голосуванні і підтримати розгляд проекту закону № 6275-д за скороченою процедурою. Прошу уважно всіх проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 146 (*Шум у залі*).

Колеги, я бачу, що не встигли проголосувати. Я дуже прошу бути на місцях під час голосування. Багато депутатів повиходили із залу. Я звертаюся до голів фракцій. Ми просто не зможемо повноцінно пройти фінансовий день. Отже, змобілізуйтеся. Голови фракцій, я прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу уважно проголосувати. Голосуємо, колеги. Кожен голос має вагу. Прошу підтримати.

«За» – 160.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді Веселову Наталію Василівну. Будь ласка, доповідайте.

ВЕСЕЛОВА Н.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення відповідно до постанови Верховної Ради України [№ 2184-VIII](#) від 7 листопада 2017 року підготував на повторне перше читання проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном» ([№ 6275](#)).

Спільно з комітетом над редакцією законопроекту працювали представники Міністерства соціальної політики, Міністерства закордонних справ, Міністерства економічного розвитку та інших міністерств, СБУ, Національної поліції, Державної регуляторної служби, Представництво Міжнародної організації з міграції та ОБСЄ, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, соціальні партнери та громадські організації.

Комітетом опрацьовано пропозиції народних депутатів України Ірини Луценко, Романа Семенухи, Олександра Дроздика, які надійшли відповідно до вимог Регламенту Верховної Ради України, зауваження Головного науково-експертного управління Верховної Ради України, міністерств та громадських організацій. Загалом опрацьовано 45 зауважень та пропозицій, з яких враховано – 33, враховано частково – чотири, відхилено – вісім.

Комітет підтримав ідею проекту, розроблену народними депутатами Луценко та іншими, що полягає у створенні в Україні умов, за яких неможливо буде допустити потрапляння людей у ситуації, пов'язані з торгівлею людьми. Тому на законодавчому рівні необхідно закріпити положення щодо контролю за діяльністю суб'єктів господарювання, що надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, встановлення відповідальності за порушення ліцензіатом вимог ліцензійних умов або за надання послуг з працевлаштування за кордоном без відповідної ліцензії або необхідної реєстрації.

Проектом пропонується розширити повноваження Міністерства соціальної політики, яке контролюватиме додержання ліцензіатом вимог ліцензійних умов...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ВЕСЕЛОВА Н.В. ...та Державної служби України з питань праці, яка здійснюватиме контроль за провадженням суб'єктом господарювання діяльності без отримання відповідної ліцензії.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Роман Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Шановний пане Голово! Якби сьогодні в Україні, як того вимагають рекомендації ООН, був проведений перепис населення, думаю, що вся країна здригнулася б від реальної правди. Зрозуміло, чому уряд не хоче до проведення чергових парламентських і президентських виборів проводити такий перепис.

До речі, фракція «Об'єднання «Самопоміч» в особі Олександра Опанасенка ще у 2016 році зареєструвала відповідний законопроект [№ 4034а](#) з вимогою проведення кожних 10 років перепису населення, бо сьогодні в країні ми переживаємо з часів 90-х років, напевно, найстрашнішу трудову міграцію, і виїжджають найкращі: вчителі, вчені, інженери, ІТ-спеціалісти. Більше того, виїжджає молодь, оскільки не бачить перспективи ані для себе, ані для своїх дітей. За даними МЗС, більше 5 мільйонів громадян України сьогодні перебувають за кордоном. Але враховуючи те, що реєструється кожен третій, реальні цифри трудової і просто міграції є значно більшими.

Найстрашніше, що ті українці, які через власну безвихідь потрапляють у такі ситуації, дуже часто стають жертвами торгівлі людьми.

Статистика щодо цього вражає, бо кількість злочинів за відповідними статтями, зареєстрованими в Національній поліції в минулому році, втричі перевищує аналогічні показники 2016 року!

Під час попереднього розгляду проекту «Самопоміч» висловлювала низку суттєвих зауважень до нього, щоб такий закон, справді, захищав трудових мігрантів, які виїжджають, оскільки норми законопроекту, які пропонуються, є, вибачте, суто декларативними. Ну, як можна розцінювати максимальну ставку штрафу 3 тисячі 400 гривень?! Вона не зупинить порушників. Більше того, не виписано жодного механізму перевірки суб'єктів господарювання.

Ми пропонували також уточнити зміст та надати нові істотні умови трудового договору, що укладеється з мігрантом: гарантування розміру зарплати на рівні не нижчому за мінімальну заробітну плату, професійні вимоги для працівника, інформацію про посаду, низку інших вимог, які наситили б цей законопроект справжнім змістом для того, щоб українське законодавство захищало трудових мігрантів. Тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд. Завершуйте, будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч» підтримуватиме цей законопроект, але лише в першому читанні, оскільки, на превеликий жаль, знову подано вкрай низьку законодавчу ініціативу, яка має всі шанси стати лише декларацією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, наступний виступ буде фактично заключним, бо більше не записалися для участі в обговоренні. Тому прошу всіх запрошувати депутатів до залу. Через кілька хвилин ми перейдемо до голосування.

А зараз я запрошую до слова Сергія Соболева. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Без сумніву, цей

законопроект дуже важливий, але, на жаль, це лише боротьба з наслідками.

Чому, власне, мільйони наших громадян виїжджають за кордон? Чому вони виїжджають за кордон нелегально? Думаю, що головне питання, яке ми повинні порушувати перед урядом, що кожне рішення, яке ми приймаємо в цій сесійній залі, повинно аналізуватися на предмет того, чи не призведе воно до чергового зростання трудової міграції і, що найстрашніше, до нелегальної трудової міграції.

Чи те, що відбувається сьогодні із заробітною платою вчителів, лікарів, не виштовхує цих людей на заробітки за кордон? Причому вони шукають місце роботи не за фахом, а виконують роботу некваліфікованого працівника за заробітну плату, яка в п'ять-шість разів більша. Це причина, через яку наші громадяни виїжджають за кордон.

Цим законопроектом пропонується лише частково подолати наслідки того, що відбувається, неврегульовані питання з мінімальною заробітною платою, абсолютна безвідповідальність роботодавців, які отримують надприбутки, але не хочуть виплачувати таку заробітну плату, яку отримують відповідні працівники за кордоном. Подивіться, що відбувається в металургії, хімії, енергетиці: роботодавці отримують надприбутки, а прості працівники – мізерну заробітну плату.

Тому наша пропозиція така: підтримати проект у першому читанні, але доопрацювати це питання за всіма напрямками, а не лише за напрямом нелегальної трудової міграції, коли використовуються всі незаконні тіньові механізми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Відбудуться ще два виступи по 2 хвилини: від Радикальної партії Олег Ляшко, від «Народного фронту» Максим Бурбак. Якщо хтось ще хоче виступити від груп, то наперед мене повідомляйте, щоб я міг правильно розрахувати час.

Олег Ляшко, 2 хвилини. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Я звертаюся до українців. Ось подивіться порядок денний Верховної Ради: перший законопроект – про торгівлю органами, другий – про торгівлю робочою силою за кордоном. Оце і вся Верховна Рада, оце і весь порядок денний, який

ви можете запропонувати українцям: торгувати сировиною, торгувати органами і торгувати робочою силою. Хто з вас може запропонувати людям майбутнє у рідній країні, крім нас? Ніхто. І нас не чуєте.

Приймають закони про підтримку посередництва у працевлаштуванні за кордоном. Замість того щоб приймати закони про те, щоб українці мали можливість працювати, достойно заробляти, жити в рідній країні і годувати своїх дітей, ви протягуєте як першочергові закони про працевлаштування за кордоном.

Допрацевлаштовувалися: минулого року 2 мільйони людей виїхали працювати до Польщі. Але хоча там зарплата більша, ніж тут, все одно наші там – на умовах батраків, по 15 людей живуть у халупах, немає ані соціальних пакетів, ані захисту трудових прав. Вони безправні, як раби на галерах. А ви приймаєте закони, щоб допомогти їх туди вивозити, як німці ешелонами вивозили наших людей. Ви тепер легалізуєте цю трудову міграцію.

Я пропоную абсолютно інший план дій, який дасть можливість заробляти в рідній країні. Це підвищення зарплати, пенсій, дешеві кредити для національного виробництва, заборона продажу сировини, модернізація основних фондів, зниження енергозатратності. Нам уряд через Міжнародний валютний фонд нав'язує 11 тисяч гривень за 1 тисячу кубів газу, щоб люди були жебраками, щоб промисловість була неконкурентоспроможна і щоб ми тільки експортували сировину й робочу силу. Досить перетворювати Україну на сировинну колонію, досить жебракувати...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Максим Бурбак від «Народного фронту». Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Звертаюся до всіх депутатів з тим, щоб ми сьогодні проголосували в першому читанні за даний законопроект, адже проблема існує. За останніми соціологічними

даними, понад 10 відсотків працездатного населення України виїхало на заробітки до Європи. Це не лише питання низької зарплати чи соціального захисту в нашій державі. Це вже глобальне питання, тому що глобалізація нашої планети відкрила двері і можливості для зовнішньої трудової міграції, люди цілком свідомо подорожують і виїжджають, щоб отримати кращу зарплату, кращу роботу і кращі умови життя.

Але нам треба зробити все для того, щоб ця проблема розв'язувалася. Тому фракція «Народний фронт» вийшла з ініціативою, що ми створюємо міжфракційне депутатське об'єднання «Зовнішня трудова еміграція» для того, щоб подолати три мети. По-перше, треба зробити все для того, щоб наші працівники залишалися в Україні. По-друге, налагодити контакт з тими, які зараз за кордоном, щоб розробити відповідний захист їх прав та інтересів. По-третє, треба опікуватися сім'ями, які залишилися тут, і зробити все для того, щоб наші громадяни, які поїхали заробляти важку копійчину за кордон, поверталися до України.

Шановні колеги, чинний рамковий закон не працює на повну, і нам треба створювати нове законодавство. Цим буде безпосередньо опікуватися міжфракційне депутатське об'єднання. Тому ще раз звертаюся до всіх з проханням проголосувати за даний законопроект. Цю проблему не треба замовчувати, адже вона є в суспільстві.

Звертаюся, і до уряду, і до народних депутатів України з проханням зробити все для того, щоб у розв'язанні цієї проблеми вийти на вищий щабель, і щоб ми, нарешті, почали до неї відповідально ставитися. Голосуймо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Запрошується до слова Ірина Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні виборці! Я хочу персонально звернутися до керівника Радикальної партії Олега Валерійовича Ляшка. Якщо, можливо, ви неправильно зрозуміли суть цього законопроекту, то хочу конкретно вашій фракції пояснити, бо я бачу підтримку залу.

Суть законопроекту в тому, що Міністерство соціальної політики видає ліцензії підприємцям, які здійснюють посередницьку діяльність, тобто працевлаштовують українських громадян за кордоном, якщо вони намагаються виїжджати. Відповідальність таких посередників полягає в тому, що вони мають супроводжувати наших громадян, які тимчасово збираються працювати за кордоном, не тільки до кордону України, а й до місця працевлаштування. Вони мають перевірити, чи є міжнародні договори про взаємну відповідальність, чи буде виплачуватися там легальна заробітна плата, подивитися, які умови праці будуть для наших громадян, щоб вони не жили по 13 чоловік, як ви кажете, пане Валерію, у халупах. Це відповідальність цих посередників.

Що ми пропонуємо визначити у цьому законопроекті? Ми дамо можливість інспекції праці і Міністерству соціальної політики не тільки видавати ліцензії, а й розробити методіку постійного контролю за посередниками, як вони виконують свої обов'язки, коли вони взяли гроші з наших громадян.

Крім того, у Законі «Про дипломатичну службу» ми визначили додаткові положення, відповідно до яких працівники консульських установ також повинні мати перелік громадян, які працевлаштувалися за кордоном, і допомагати їм у вирішенні побутових питань, питань оплати праці, щоб у них не забирали паспорти і не перетворювали їх на бидло, про що ви говорили, шановний пане Валерію.

Шановні колеги, це надзвичайно серйозна проблема. Такий закон не врегулює всіх моментів, з якими стикаються українці...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити, будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. Він не розв'яже всіх проблем, з якими стикаються українці за кордоном, але дасть можливість захистити українців і їхні сім'ї, які залишаються в Україні і залежать від заробітків, які отримують наші громадяни за кордоном.

Дуже прошу вас правильно підійти до голосування і підтримати цей надзвичайно потрібний для наших громадян законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Обговорення завершено, переходимо до голосування. Я прошу всіх зайняти свої місця і нагадую, що, як і обіцяв, після цього законопроекту я поставлю пропозицію перенести розгляд законопроекту про ДБР, тому прошу фракції визначитися щодо голосування.

Колеги, зараз прошу повернутися до залу і займати робочі місця. Готові до голосування?

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном» ([№ 6275-д](#)). Пропозиція комітету – прийняти за основу.

Прошу всіх зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні. Прошу підтримати пропозицію прийняти тільки за основу, а до другого читання ми зможемо доопрацювати. Голосуємо.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Тепер, колеги, як і обіцяв, я поставлю на голосування пропозицію про перенесення розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань» ([№ 5395-д](#)). Він стояв у порядку денному, але у зв'язку з тим, що є ризик, що за нього може не бути голосів, ми домовилися, що шляхом перенесення побачимо, є голоси чи немає. Якщо є голоси, ми відразу почнемо його розгляд, якщо немає голосів, щоб не поставити його під ризик, під загрозу неприйняття, як це, на жаль, уже було із законопроектами щодо ДБР, я прошу зараз взяти участь у голосуванні.

Ставлю на голосування пропозицію перенести і розглянути зараз проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань» ([№ 5395-д](#)).

У залі присутній керівник ДБР. Він просить всіх підтримати цю пропозицію. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 212.

Не встигли. Я ще раз поставлю цю пропозицію на голосування.

Хто за те, щоб перенести розгляд проекту закону № 5395-д і розглянути його зараз, прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 219.

Я поставлю третій раз.

Колеги, я прошу зараз максимально зайти всіх до залу, нам бракує буквально шість-сім голосів.

Я ставлю на голосування останній, третій раз пропозицію про перенесення розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань» (№ 5395-д). Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Я прошу підтримати розгляд проекту за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуйте.

«За» – 167.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді Андрія Кожем'якіна. Він виступатиме і як автор, і від комітету. Будь ласка, пане Андрію.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Дякую, Андрію Володимировичу, вам і всім тим, які сьогодні врешті-решт захотіли все-таки поставити крапку в питанні про початок роботи органу європейського зразка – Державного бюро розслідувань. До речі, у залі присутній директор ДБР пан Труба Роман Михайлович. Думаю, що він також висловить свою думку.

На ваш розгляд пропонується підготовлений комітетом законопроект № 5395-д, який ми розробили на основі трьох законопроектів, провалених минулого разу Верховною Радою. Він спрямований на

вирішення комплексу правових, організаційних та кадрових питань, пов'язаних із забезпеченням роботи Державного бюро розслідувань.

Комітет одностайно ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у повторному першому читанні прийняти проект за основу. Водночас, якщо ми врахуємо окремі слушні пропозиції комітету та Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, а також пропозиції, внесені після консультацій з фракцією «Блок Петра Порошенка» і з Президентом особисто, з «Народним фронтом» і всіма зацікавленими прихильниками юридичних наук у парламенті, ми можемо цей законопроект після того, як я зачитаю для стенограми деякі зміни, прийняти і в цілому як закон.

Це такі пропозиції. У розділі I підпункт 3 пункту 1 проекту виключити. У зв'язку з цим підпункти 4-10 вважати відповідно підпунктами 3-9.

У підпункті 4 пункту 1 проекту абзац другий викласти в такій редакції «частину першу викласти в такій редакції», а в абзацах четвертому та п'ятому цієї частини слова «десяти років» та «п'яти років» замінити відповідно словами «семи років» та «трьох років».

Пункт 1 проекту після підпункту 3 доповнити новим підпунктом такого змісту: «третє речення частини третьої статті 14 замінити двома новими реченнями такого змісту: «Призначення на посади у Державному бюро розслідувань, крім посад, визначених у частині першій статті 10, частині першій статті 13 та частині першій статті 24 цього Закону, здійснюється за результатами відкритого конкурсу, що проводиться конкурсною комісією з проведення конкурсу на зайняття посад працівників Державного бюро розслідувань, положення про яку затверджує Директор Державного бюро розслідувань. Конкурс проводиться в порядку, затвердженому Директором Державного бюро розслідувань на основі Типового порядку проведення відкритого конкурсу, затвердженого Кабінетом Міністрів України». У зв'язку з цим підпункти 4-9 вважати відповідно підпунктами 5-10.

Абзац другий підпункту 6 пункту 1 проекту після слів «проектами міжнародної технічної допомоги» доповнити словами «які зареєстровані в установленому порядку».

Підпункт 8 пункту 1 проекту викласти в такій редакції: «у частині першій статті 24 в абзаці другому слова «та працівники»

виключити. Доповнити абзацом третім такого змісту: «Кваліфікаційні вимоги та критерії професійної придатності для зайняття посад керівника підрозділу внутрішнього контролю центрального апарату та центральних органів Державного бюро розслідувань визначаються абзацами сьомим-дванадцятим частини першої статті 13 цього Закону».

Підпункт 9 пункту 1 проекту викласти в такій редакції: «у статті 25 назву викласти в такій редакції: «Стаття 25. Дисциплінарна комісія Державного бюро розслідувань».

В абзаці другому частини першої слова «на основі Типового положення про Дисциплінарну комісію центрального органу виконавчої влади, затвердженого Кабінетом Міністрів України» виключити. Це все.

З огляду на викладене пропоную прийняти проект № 5395-д за основу та в цілому як закон з урахуванням озвучених мною для стенограми пропозицій, а з Головним юридичним управлінням за необхідності ми опрацюємо редакційні та техніко-юридичні правки. Прошу визначитися і дати можливість запрацювати цьому органу, який ми разом створювали. Чекаємо на ефективну боротьбу з корупцією і організованою злочинністю.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, голова профільного комітету Андрій Кожем'якін виступив і від групи авторів, і від комітету. Дякую, що заощадили наш час.

Прошу записатися на обговорення від фракцій. У нас не буде другої доповіді від співдоповідачів щодо цього проекту закону, але в кінці обговорення я надам слово пану Трубі.

Олена Сотник представить позицію фракції «Самопоміч». Просимо вас, пані Олено.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).

Добрий день! Насправді це важливий технічний законопроект. На сьогодні склалася ситуація, коли ДБР фактично ще не створено, є лише директор і заступник. Ми перебуваємо на дуже важливій стадії обрання місцевих керівників і детективів, які повинні здійснювати ключову слідчу функцію Державного бюро розслідувань.

Цей законопроект на початку містив декілька статей, з деякими з них наша фракція не погоджується, зокрема це стаття щодо виплат за вислугу років. На наш погляд, це анахронізм, від якого треба позбавлятися. Ми також вважаємо, що зачитувати в такій кількості поправки з голосу, можливо, і правильно, але точно не в парламенті. На превеликий жаль, скласти свою думку до другого читання можна тільки згідно з процедурою, визначеною Регламентом, тобто відводиться для подання поправок два тижні. Їх необхідно обговорити в комітеті.

Думаю, це буде правильно, тому що для нас пріоритетом є створення Державного бюро розслідувань, але це буде безпрецедентний слідчий орган. Нагадаю, що до нього переходять слідчі функції не тільки прокуратури, а й багатьох інших правоохоронних органів. Він розглядатиме справи про корупцію в Національному антикорупційному бюро і в антикорупційній прокуратурі. Це дуже тонкий хірургічний інструмент, яким не можна нехтувати.

Ми підтримуємо ідею законопроекту, оскільки розуміємо, що ті технічні зміни, які ним пропонується внести, потрібні для старту добору працівників і взагалі роботи Державного бюро розслідувань. Але я закликаю колег відходити від практики зачитування поправок з голосу, тому що фактично немає можливості навіть зрозуміти, що саме пропонується внести до законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановна пані Олено, дуже вам дякую за представлену позицію фракції «Самопоміч».

Від Радикальної партії Олега Ляшка виступатиме пан Купрієнко. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Шановні колеги! Даний законопроект, дійсно, як сказав голова комітету, має технічний характер. Коли ми приймали Закон «Про Державне бюро розслідувань», найважливіший антикорупційний орган в країні, якось так випало, мабуть, забули чи недодивилися, і не доповнили Закон «Про оперативно-розшукову діяльність» положенням про працівників ДБР. Який наслідок? На сьогодні ДБР починає набір працівників. Уже подано багато документів, проведено перші відбори, але не можна добирати оперативників, бо в законі це не виписали. Таким чином ми можемо цей процес загальмувати.

Це технічний законопроект. Поправки, які зачитав Кожем'якін з трибуни, суто технічні, ними пропонується зменшити стаж з десяти років до семи років, і фактично все.

Тому прохання підтримати цей законопроект у цілому сьогодні. У нас залишилося не так багато пленарних днів, але є дуже багато важливих питань, які ми повинні вирішити і які набагато важливіші, ніж технічний законопроект про надання змоги ДБР добирати працівників. Якщо ми приймемо цей законопроект, Державне бюро розслідувань, цілком імовірно, може запрацювати вже з 1 вересня цього року. Якщо ми цього не зробимо, процес затягнеться, і тоді і директор, і заступники, і інші працівники, яких можна зараз обрати і призначити, отримуватимуть заробітну плату і нічого не робитимуть. Як ми пояснимо нашим виборцям, куди витрачаються їхні гроші?

Тому закликаю підтримати законопроект за основу та в цілому і запустити процес набору працівників.

Велике всім дякую за майбутню підтримку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену позицію шановної фракції.

Запрошую до слова шановного пана Леоніда Ємця, який представить позицію фракції «Народний фронт». Прошу вас, пане Леоніде.

ЄМЕЦЬ Л.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»)*. Фракція «Народний фронт». Шановні колеги! У Конституції України визначено, що всі громадяни є рівними незалежно від того,

яку роботу вони виконують: чи це вчитель, чи слюсар, чи голова районної чи обласної державної адміністрації, навіть, якщо це Глава Адміністрації Президента. Всі люди мають рівні права і рівну відповідальність перед законом. У випадку скоєння злочину кожен з них має, безумовно, нести відповідальність за скоєння правопорушення, має бути притягнутий до суду, стосовно нього має бути вирок. Хто повинен розслідувати незалежно злочини топ-посадовців? Державне бюро розслідувань.

Ми прийняли закон, на сьогодні є керівництво, але, на жаль, Державне бюро розслідувань не може повноцінно приступити до роботи, тому що чи то за нерозумінням, чи то за злим наміром до законів, які були прийняті, закралися позиції, які не дозволяють повноцінно запустити Державне бюро розслідувань стосовно детективів, їх призначення та виконання ними функцій. Даним законопроектом пропонується виправити ці помилки. На сьогодні парламент має відповісти на дуже просте запитання: чи хоче він, парламент, і кожен депутат, і політичні партії, які він представляє, забезпечити рівність усіх громадян перед законом незалежно від того, яку роботу вони виконують.

«Народний фронт» голосуватиме однозначно «за». Закликаю всіх інших депутатів і політичні сили доєднатися до такої позиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за представлену позицію шановної фракції «Народний фронт».

До слова запрошується Юрій Мірошніченко, який представить позицію «Опозиційного блоку». Пане Юрію, прошу вас.

Не встигли записатися від «Батьківщини». Ви обов'язково отримаєте 2 хвилини, а також ще фракції чи групи, які хочуть долучитися до обговорення.

Пане Юрію, прошу.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую, Ірино. Шановні колеги! Насправді зараз у залі вирують емоції. Звичайно, законопроект

і ДБР як дуже важливий інституційний орган у правоохоронній системі викликають багато коментарів. Але я хочу роз'яснити, у чому його зміст. Ми повинні розуміти, що прийняття цього законопроекту дасть можливість кадрово укомплектувати цей важливий орган, адже передбаченою законом процедурою визначається призначення лише в центральному апараті на понад 140 посад зовнішньою комісією, яка за рік змогла призначити тільки голову і двох заступників. Через скільки запрацює цей важливий слідчий орган, який у тому числі має і контролювати інші органи, і вести слідство, якщо будуть порушення, скажімо, у НАБУ чи в інших правоохоронних органах?

Тому, шановні колеги, прошу вас професійно підійти до цього питання, щоб ми не політичні амбіції ставили зверху, а щоб розуміли, що в нас єдина держава, яка повинна розвиватися.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Юрію.

Запрошуємо до слова Сергія Соболева, який представить позицію фракції «Батьківщина». Нагадую, що це остатній виступ, а потім я ще надам слово пану Роману.

Будь ласка, пане Сергію.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, сьогодні в залі присутній керівник Державного бюро розслідувань. Думаю, якби була можливість, то він розказав би, як за ці місяці замість того, щоб здійснювати в тому числі й оперативно-розшукову роботу, він змушений займатися виключно питаннями приміщень. Вважаю, що це знуцання над органом, створення якого, до речі, є одним з наших зобов'язань щодо приведення системи боротьби зі злочинністю у відповідність із найкращими зразками світової системи.

Сьогодні точиться дискусія, чи треба ДБР надавати право оперативно-розшукової діяльності. Люди, вдумайтеся в це! Та яке ж це Державне бюро розслідувань, якщо воно не має права проводити оперативно-розшукову діяльність? Це той орган, який повинен отримати всі повноваження, тому що ці повноваження нарешті забирають у заполітизованих органів: СБУ, прокуратури, поліції, які повинні припинити виконувати неприбутанні їм функції. І коли ми врешті-решт надамо цьому органу в тому числі право прослуховування

і оперативно-слідчої діяльності, це буде, дійсно, орган, який відповідатиме назві не лише за формою, а й по суті здійснюватиме реальні розслідування, щоб ми чітко розуміли позицію цього органу серед правоохоронної системи.

Саме тому ми вважаємо, що цей законопроект необхідно прийняти вже сьогодні в тій редакції, яку підготував комітет, з незначними технічними правками, щоб буквально протягом наступних двох місяців завершити процедуру підбору кадрів...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

СОБОЛЄВ С.В. ...у регіональні управління і надати повноцінний механізм для проведення розслідування, слідчих дій і оперативно-розшукової діяльності.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме за прийняття цього законопроекту в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

У принципі висловилися всі фракції, окрім фракції «Блок Петра Порошенка», позиція якої зрозуміла.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, виступи від фракцій в обговоренні завершено.

Я надам ще 2 хвилини директору ДБР. Через 2 хвилини переходимо до голосування. Прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Увімкніть мікрофон пана Романа, будь ласка.

ТРУБА Р.М., директор Державного бюро розслідувань. Шановні народні депутати! Прошу вас зараз проголосувати за законопроект № 5395-д, від якого залежить повноцінний запуск Державного бюро розслідувань, на що ми чекали 20 років. Це стало можливим

лише в листопаді 2015 року, коли було прийнято Закон «Про Державне бюро розслідувань», і це було революційне довгоочікуване рішення. Уже під час запуску було встановлено, що в законі є деякі технічні прогалини. Ми не можемо ще 20 років чекати, щоб парламент вніс відповідні зміни.

Прийняття цього законопроекту дасть змогу призначити на 140 керівних посад у центральному апараті та в оперативному блоці. 1 вересня ми запустимо роботу, але з якими ресурсами, це залежатиме від вас. Сьогодні за результатами голосування спостерігають громадські інституції, а також міжнародні партнери, вони чекають на ваше рішення.

Я звертаюся до кожної фракції, до кожного депутата. Саме ви вирішуєте, чи проголосувати за цей законопроект. Закликаю: підтримайте Державне бюро розслідувань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти робочі місця.

Я хотів би закликати вас підтримати одну з наших молодих інституцій – Державне бюро розслідувань, яке не може завершити формування через невнесення технічних правок. Дуже прошу всіх взяти участь у голосуванні і підтримати. Я поставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу і після того ще запропоную підготувати проект у скорочений термін до другого читання, щоб ми змогли найближчим часом прийняти його в цілому. Домовилися?

Отже, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності Державного бюро розслідувань» (№ 5395-д) за основу з урахуванням поправок, які зачитав голова комітету під час виступу для стенограми.

Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо «за»!

«За» – 265.

Тепер я ставлю пропозицію підготувати до другого читання...
(Шум у залі).

Колеги, можемо поставити пропозицію про прийняття в цілому? Є заперечення, зокрема заперечує голова найбільшої фракції «Блок

Петра Порошенка» Артур Герасимов. Коли є заперечення, ви знаєте, я не можу поставити пропозицію про прийняття в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення терміну підготовки проекту до другого читання. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Вітаю, пане Романе, з прийняттям рішення.

Отже, зупиняємо дискусію. Ми проголосували за основу і за скорочену процедуру підготовки до другого читання, тому зможемо в найближчий період підготувати проект до другого читання.

Отже, колеги, переходимо до наступного блоку питань – про включення до порядку денного сесії. Прошу всіх підготуватися до голосування. Нагадую, це буде голосування без обговорення за включення до порядку денного сесії. Прошу максимально змобілізуватися.

Першим стоїть проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України» ([№ 8265](#)). Я не розумію, чому вчора під час голосування його не підтримали. Це практика, запроваджена парламентом, щодо розширення прав конкурсних комісій і *ProZorro*, і я впевнений, що ми повинні цю практику продовжити.

Тому, колеги, я прошу всіх підтримати включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України» (№ 8265). Я прошу проголосувати всіх, які підтримують конкурси під час закупівель. Голосуємо.

«За» – 212.

Я ще раз поставлю на голосування.

Колеги, я прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. Нам не вистачило невеликої кількості голосів. Дуже збуджені після попереднього обговорення, нам важливо змобілізуватися. Будь ласка, займіть робочі місця.

Отже, я ставлю ще раз на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до

Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України» (№ 8265). Я прошу підтримати і уважно проголосувати. Кожен голос має вагу. Голосуємо, це прогресивний антикорупційний законопроект.

«За» – 217.

Колеги, я поставлю останній третій раз, і після того перейдемо до іншого законопроекту.

Отже, прошу зайти до залу, підготуватися до голосування і максимально змобілізуватися.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України» (№ 8265). Колеги, прошу всіх уважно проголосувати і бути на місці під час голосування. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування фінансового сектору в Україні» ([№ 8331](#)). Колеги, сьогодні в нас – банківський день, я вас дуже прошу підтримати банківський комітет і включити до порядку денного цей важливий законопроект. Прошу підтримати і проголосувати. Голосуємо.

«За» – 218.

Я ще раз поставлю на голосування цю пропозицію.

Колеги, не виходьте із залу під час таких важливих голосувань, це кілька хвилин.

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту закону № 8331. Прошу всіх уважно проголосувати і підтримати Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності. Голосуємо.

«За» – 219.

Я поставлю на голосування останній, третій раз (*Шум у залі*). Ви в цей час проводите консультації. Будь ласка, займіть робочі місця. Я ставлю останній раз. Якщо не буде голосів, переходимо до наступного законопроекту.

Отже, ставлю останній раз пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту закону № 8331 і прошу зайняти робочі місця. Колеги в тому кутку, займіть робочі місця!

Отже, прошу проголосувати і підтримати пропозицію про включення до порядку денного проекту № 8331. Кожен голос має вагу. Уважно голосуємо. Прошу всіх взяти участь у голосуванні і підтримати. Голосуємо.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання діяльності Українського культурного фонду» ([№ 8266](#)). До нас звертався голова Комітету з питань культури і духовності Княжицький Микола Леонідович з дуже великим проханням підтримати. Ідеться лише про включення до порядку денного сесії!

Колеги, це просто нечесно. Це лише дасть змогу розглянути цей законопроект на засіданні комітету. Давайте включимо його до порядку денного сесії і підтримаємо культуру і наш комітет.

Я прошу проголосувати за включення до порядку денного сесії проекту закону № 8266. Прошу підтримати і проголосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з набранням чинності Законом України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» ([№ 8251](#)). Прошу проголосувати за включення до порядку денного сесії. Голосуємо.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо позовної давності» ([№ 4521](#)). Ідеться лише про включення до порядку денного сесії. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 183.

Надто великий розрив.

Наступний проект Закону «Про забезпечення охорони та захисту прав інтелектуальної власності УЄФА під час проведення фіналу Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року та фіналу жіночої Ліги Чемпіонів УЄФА

2018 року в Україні» ([№ 8335](#)). Прошу проголосувати і підтримати пропозицію про включення до порядку денного сесії. Голосуємо, колеги.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури проведення експертиз» ([№ 8249](#)). Прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного сесії. Прошу проголосувати.

«За» – 185.

Надто великий розрив.

Останнє питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій незалежності судового експерта та належного забезпечення здійснення судово-експертної діяльності» ([№ 8336](#)). Прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного сесії. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 224.

Не вистачає двох голосів. Я поставлю ще раз.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію включення до порядку денного сесії проекту закону № 8336. Прошу всіх зайняти робочі місця і проголосувати. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 214.

Голосів поменшало. Рішення не прийнято.

Колеги, я хочу нагадати, що у вівторок пропонувалося включити до порядку денного два законопроекти – [№ 8349](#) і [№ 8350](#), якими просто передбачається уніфікувати норми законодавства, щоб, окрім бійців АТО, встановити новий статус наших бійців, щоб вони могли отримувати всі соціальні пільги так само, як бійці АТО. Не всі розібралися з цими законопроектами, не всі зорієнтувалися. Це лише включення до порядку денного сесії на прохання Комітету з питань національної безпеки і оборони (*Шум у залі*).

Отже, колеги, я прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного сесії проектів № 8349 і № 8350, а потім ще раз як зворотну обіцянку поставлю ваш проект про публічні закупівлі.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проектів № 8349 і № 8350. Потім я поставлю

ваш проект. Прошу підтримати. Голосуймо, колеги. Це проекти щодо підтримки наших бійців на фронті. Прошу проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Який номер вашого законопроекту? (*Шум у залі*). Проект № 8249 набрав кілька голосів, я поставлю його, а потім – проект про публічні закупівлі. Колеги, я знаю, що зараз ми маємо розглянути важливий законопроект про валюту, але проведемо ще два голосування. Я прошу всіх підтримати включення до порядку денного проекту № 8249 і проекту № 8265 про публічні закупівлі.

Отже, я спочатку ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури проведення експертиз» ([№ 8249](#)). Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 218 (*Шум у залі*).

Колеги, я чую. Фракція Радикальної партії пропонує поставити на голосування їхні законопроекти, тоді вони підтримають ці проекти. Тому я поставлю ще раз на голосування проекти № 8249 і № 8265 (*Шум у залі*).

Отже, прошу проголосувати і підтримати проект № 8249. Голосуємо.

«За» – 216 (*Шум у залі*).

Колеги, тепер законопроект про публічні закупівлі. Я прошу всіх змобілізуватися (*Шум у залі*). Спочатку – проект про публічні закупівлі. Я хочу пояснити, у чому ключова річ: коли депутати не бачили законопроектів, не тримали їх у руках, вони не проголосують за них.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ми не бачили і цього!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, вони всі були в порядку денному сесії (*Шум у залі*). Ми тоді не встигнемо розглянути проект закону про валюту, колеги. Ми його просто завалимо.

Послухайте мене, давайте домовимося зробити так. Ми роздамо текст того законопроекту, депутати його вивчать, і я або до обіду, або після обіду поставлю на голосування пропозицію про включення. Таке я можу пообіцяти. Депутати мають побачити, інакше ми просто не знайдемо голосів.

Отже, зараз я останній раз поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту [№ 8265](#) про публічні закупівлі. Прошу проголосувати і підтримати, колеги. Голосуємо.

«За» – 219.

Все, завершили.

Колеги, обіцяю, що ми вивчимо законопроекти, які подала фракція Радикальної партії, я ще раз поставлю їх на голосування і ми включимо до порядку денного сесії (*Шум у залі*). Ні, ми тоді не встигнемо розглянути законопроект.

Зараз ми розпочинаємо розгляд наступного блоку питань – щодо фінансової діяльності. Перше питання у цьому блоці – проекти Закону «Про валюту» ([№ 8152](#) і [№ 8152-1](#)).

Я прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 195.

Першою запрошую до виступу Луценко Ірину Степанівну і прошу виступати лаконічно, бо в нас залишилося небагато часу.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги, шановний пане Голово, чинне законодавство про валюту, основою якого є 25-річний Декрет «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», є застарілим і не відповідає сучасній практиці організації валютного регулювання. Саме тому Президентом України на розгляд парламенту внесено і визначено як невідкладний проект Закону «Про валюту» (№ 8152), яким пропонується скасувати цей застарілий декрет. Натомість пропонується запровадити принцип: дозволено все, що не заборонено законом.

Прийняття даного законопроекту дасть змогу скасувати передбачені на сьогодні неефективні та недоцільні обмеження, зокрема інвестування за кордон у рамках лімітів більше не потребуватиме індивідуальних ліцензій. Замість валютного контролю для операцій на суму понад 150 тисяч гривень передбачається валютний нагляд, операції до 150 тисяч гривень не підлягатимуть нагляду взагалі. Не буде потрібна реєстрація кредитів від нерезидентів.

Однією з ключових новел законопроекту є скасування санкцій, передбачених сумнозвісною статтею 37 Закону «Про зовнішньоекономічну діяльність». Мова йде про скасування такої санкції, як зупинення зовнішньоекономічної діяльності і втрата ліцензії. Наявність такої санкції є одним із чинників зловживань з боку контролюючих органів у цій сфері. Угодою про асоціацію з Європейським Союзом Україна взяла на себе зобов'язання перейти до стандартів валютного регулювання, які застосовуються в Європейському Союзі, запровадивши вільний рух капіталу.

Шановні колеги, під час підготовки до розгляду законопроекту в першому читанні ми спільно з комітетом ґрунтовно опрацювали й альтернативний законопроект, запропонований нашими колегами з інших фракцій. За результатами його опрацювання ми дійшли висновку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ЛУЦЕНКО І.С. Мова йде про те, що уточнення принципів валютного регулювання, розширення переліку уповноважених установ, визначення видів відповідальності та заходи впливу на порушників, – це прекрасні норми, передбачені альтернативним законопроектом, які чудово імплементуються в законопроект, запропонований Президентом України.

Прийняття нового закону в цій сфері є надзвичайно важливим для нашої країни. Таким законом буде запроваджено вільний рух капіталу, розширено можливості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується народний депутат України Сотник Олена Сергіївна. Будь ласка, пані Олено.

СОТНИК О.С. Дякую за можливість виступити. Хтось із вас рахував насправді, що нам треба, щоб відновити економіку України до показників 2008 року? ВВП має зростати як мінімум вдвоє швидше ніж зараз, а щоб отримати ВВП 1 мільярд доларів через 10 років, потрібне зростання на 13-15 відсотків. Як це можливо зробити? Єдиний спосіб – економічне зростання, економічна лібералізація. Весь

світ сьогодні конкурує за ресурси, за людей і за ідеї. Стартап, блокчейн, біткоїн – це абсолютно нормальна термінологія для наших дітей, а ми тут намагаємося скасувати Декрет «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» ще від 1991 року, який нас ставить на один рівень з нерозвинутими африканськими країнами щодо валютного регулювання.

Що визначається у президентському законопроекті? Дуже важливо, що пропонується скасувати цей декрет, але чи передбачається в ньому реальна валютна лібералізація? На жаль, ні. Тому що вільний рух капіталу має закріплюватися не тільки загальними принципами, а й гарантіями для бізнесу. Тож я звертаюся до представників бізнесу. Це у ваших інтересах відстоювати максимально визначені позиції, щоб ви знали, що буде завтра з валютним регулюванням, що буде з ваших експортом, чи будуть обмежені можливості ваших валютних розрахунків.

Президентським законопроектом нічого з цього не визначається, у ньому дається повна дискреція Національному банку України застосовувати всі обмежувальні заходи. Більше того, проект суперечить Основному Закону – Конституції, тому що в ньому абсолютно не виписана відповідальність осіб. Це означає, що Національний банк одних каратиме, а іншим даватиме можливість працювати.

Ми вважаємо це неприйнятним і запропонували альтернативний законопроект, у якому чітко визначили, що є вільним рухом капіталу, що Національний банк України має аналізувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

СОТНИК О.С. Ми пропонуємо визначити, що обмежувальні заходи можуть діяти лише шість місяців один раз на рік і не більше, не обмежувати можливості розрахунків у валюті і лише надати можливість Національному банку у випадку фінансової нестабільності вводити певні обмеження, а головне, запровадити чітку відповідальність, щоб бізнес знав, за що і які штрафи він сплачуватиме.

Тому я закликаю народних депутатів згадати, що ми живемо в парламентсько-президентській...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується перший заступник голови комітету Довбенко Михайло Володимирович.

ДОВБЕНКО М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* 15 травня 2018 року на засіданні профільного комітету було розглянуто обидва законопроекти: проект № 8152, поданий Президентом, і проект № 8152-1, поданий групою народних депутатів.

Хочу сказати, що на засіданні комітету ми одностайно зафіксували позицію і експертів, і банківського середовища, і народних депутатів про те, що чинне законодавство (до речі, не 1991, а 1993 року) слід суттєво оновити.

Ми також врахували, що Головне науково-експертне управління Верховної Ради у висновках, загалом підтримуючи спрямованість законопроектів, висловлює до них свої зауваження і пропозиції, які ми можемо доопрацювати в межах другого читання.

Кабінет Міністрів України принципово підтримує необхідність внесення змін до законодавства та у своєму листі зазначає, що не підтримує альтернативного законопроекту у зв'язку з наявністю великої кількості зауважень.

Національний банк України підтримує законопроект № 8152 і зазначає, що деякі положення альтернативного законопроекту № 8152-1 можуть бути підтримані.

На засіданні комітету ми ухвалили компромісне рішення, а саме: на нашу думку, треба підтримати президентський законопроект № 8152 з пропозиціями комітету до статей 1, 2, 4, 11 та новою редакцією статей 14 і 15. Вважаємо, що це хороший компроміс для того, щоб ми могли під час підготовки до другого читання знайти порозуміння серед усіх депутатських фракцій і груп.

Тому прошу підтримати це компромісне рішення про прийняття законопроекту № 8152 згідно з пропозиціями комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я продовжую роботу і прошу зараз провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Колеги, прошу виступати максимально лаконічно.

Острікова Тетяна. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Передусім дозвольте привітати вас з Днем вишиванки. Нехай ваші вишиванки принесуть вам добробут і щастя.

Що стосується валюти. У законопроекті Президента лише декларуються принципи валютної лібералізації, але при цьому не пропонуються конкретні положення і вирішення питань передаються на Національний банк постановами. Але ж у нас і на сьогодні Національний банк уповноважений постановами вирішувати будь-які питання щодо регулювання правил обігу валюти, і ми бачимо, що ці повноваження використовуються неефективно, валютне регулювання є жорстким, застарілим і надто зарегульованим для підприємців у їх зовнішньоекономічній діяльності. Тому ми подали альтернативний законопроект, у якому всі ці речі виписуються на рівні закону.

Про що, зокрема, ідеться? Зараз мене слухають підприємці, я переконана, що вони це зрозуміють. Ідеться про захисні заходи, які НБУ не може встановлювати на термін більше шести місяців, а у президентському законопроекті це не пропонується. Більше того, у нашому законопроекті ми виписуємо чіткий перелік критеріїв, за якими Національний банк має право застосовувати ці заходи.

Щодо граничних строків здійснення розрахунків. Ми також пропонуємо запровадити декларативний строк їх продовження, а не так, як є зараз, за висновком МЕРТ і як це пропонується залишити в законопроекті Президента. Зарахування валютної виручки – так само 180 днів.

Щодо обов'язкового продажу валюти. Ми чітко вказуємо, що це не може бути більше 50 відсотків від надходжень і не повинно застосовуватися до надходжень валютної виручки нижче 50 тисяч доларів.

Але найголовніше, шановні колеги, не може бути вільного руху капіталу без антиофшорного регулювання в Податковому кодексі, а на

жаль, у пакеті із цим законопроектом відповідний законопроект про антиофшорне регулювання Президентом не поданий. Тому розглядати це потрібно разом.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, зокрема, за те, що вклалися в час.

Хочу попередити, що я не буду нікому надавати 30 секунд, інакше ми просто не встигнемо. Моє завдання – правильно організувати роботу.

Від Радикальної партії Рибалка. Будь ласка.

РИБАЛКА С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Чи потрібен нам Закон «Про валюту»? Так, потрібен. Це питання не назріло, а як на мене, уже перезріло.

Ми маємо два законопроекти: президентський і альтернативний. На базі нашого комітету ми проводили дуже великі дискусії. Моя точка зору така: звичайно, коли в країні криза, коли слабка економіка, НБУ повинен мати інструменти для стабілізації ситуації у кризових умовах. Але чим чіткіше будуть визначені ці критерії із застосуванням законів, тим краще зможе працювати НБУ і тим більше ми усунемо там корупційних ризиків.

Що ми пропонуємо? У президентському законопроекті деякі питання були враховані під час засідання комітету, але головне, на чому ми наполягаємо і що, на нашу думку, повинно бути виписано в проекті Закону «Про валюту», це те, що в нашому проекті пропонується встановити чіткі межі, які не дадуть НБУ можливості безкінечно продовжувати валютні обмеження. Ми пропонуємо робити це на період не більше шести місяців на рік.

Крім того, ми пропонуємо при запровадженні обмежень вказати не тільки їх термін і підстави застосування, а й перелік осіб, на які вони поширюються і прогнози від даного впливу. А після того, як ці обмеження буде знято, ми пропонуємо і раді НБУ дати свої висновки щодо того, наскільки подіяли ці обмеження чи ці санкції.

Наш підхід дуже простий. Малий і середній бізнес має вільно працювати, закуповувати обладнання, сировину та матеріали для виробництва, а наші люди – вільно отримувати гроші від своїх родичів із-за кордону. Це в інтересах економіки, щоб Україна працювала, щоб розвивалася економіка. Тобто ми пропонуємо доопрацювати даний законопроект. А взагалі такий закон дуже потрібний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я прошу прихильників законопроекту лаконічніше виступати. Дякую, пане Рибалка.

Долженков Олександр від «Опозиційного блоку». Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги і шановні громадяни України! Найперше я не розумію, чому такий системний законопроект розглядається за скороченою процедурою. Законопроект важливий, нетривіальний, але ми зараз поспіхом, протягом близько 15 хвилин намагаємося втиснутися і розказати про всі приваби чи неприваби, негативи цього законопроекту.

Ані в президентському, ані в альтернативному законопроекті не пропонується дійсної валютної лібералізації. Принцип «дозволено все, що не заборонено» не реалізовано ані в першому, ані в другому законопроекті. Чому? А тому що для того, щоб запрацювали закони, проекти яких ми розглядаємо, нам необхідно прийняти пакет законопроектів про оподаткування контрольованих іноземних компаній, про запровадження міжнародного фінансового моніторингу щодо обміну фінансовою інформацією, про оподаткування постійних представництв, про одноразове декларування активів фізичних осіб. Де ці законопроекти?

Президент цей законопроект визначив як невідкладний. А в чому ж пропонується лібералізація? У разі прийняття цього законопроекту Національний банк України скасовує попередні свої рішення, але заходи захисту, які застосовуються відповідно до статті 12 законопроекту, він приймає через підзаконні нормативно-правові акти, і вони

є чинними до моменту набрання чинності рішенням, відповідно до якого буде спостерігатися стабільність фінансової системи. Тобто Національний банк України одноособово концентрує всі адміністративні неринкові важелі валютного регулювання.

Що це означає? Ідея однозначно добра, але нам у будь-якому разі до другого читання необхідно працювати над тим, щоб зменшити самостійність і одноособовість Національного банку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. ...при прийнятті рішень щодо виникнення тиску на платіжний баланс, щодо встановлення відповідних заповіжників, які є необхідною передумовою для застосування заходів захисту. Це не заходи захисту платіжної системи. Це заходи захисту щодо обмеження суб'єктів валютного ринку в розпорядженні їх валютою, а це питання номер один для забезпечення інвестиційної привабливості країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ – Сергій Соболев від «Батьківщини». Я прошу і секретаріат Верховної Ради, і всіх голів фракцій запросити депутатів до залу. Через 2 хвилини ми переходимо до прийняття рішення.

Будь ласка, пане Сергію.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». Шановні колеги, давайте згадаємо, коли з'явився Декрет «Про систему валютного регулювання і валютного контролю». Це були найстрашніші часи. Відтоді минуло 15 років, але, на жаль, цей документ, який був дуже важливий тоді, і досі залишається чинним із зовсім неринковими нормами, з якими він фактично продовжує тупцювати по економіці країни.

Наша фракція проаналізувала і президентський законопроект, і альтернативний. Передусім, користуючись нагодою, я хочу звернутися до Голови Національного банку. Скажіть, будь ласка, чому ви, маючи право законодавчої ініціативи, досі не внесли жодної пропозиції щодо антиофшорного регулювання?

Ми залишаємося єдиною країною (наголошую на цьому), яка не взяла до відома панамські та всі інші скандали, і в нас досі діє

законодавство, прийняте 15-20 років тому. Ну, це ж ваш прями́й обов'язок, бо ви, як ніхто, збираєте інформацію про те, як через офшорні та напівофшорні юрисдикції ухиляються від сплати мільярдів доларів податків. І ви нічого не вносите?!

Тому цей законопроект має право на існування тільки в тому разі, якщо він буде розглядатися в комплексі з антиофшорним законодавством. Це перше.

Друге. Ну, хіба можна нічого не змінювати, по суті, назвавши старий документ новим законопроектом?! У президентському законопроекті передбачається, що й далі залишиться єдиний орган, який регулюватиме будь-який експорт валюти, – це виключно Національний банк. Такого не може бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

СОБОЛЄВ С.В. В альтернативному законопроекті принаймні визначено ключові параметри, коли цього не треба робити, щоб уникнути корупційних ризиків. Саме тому наша фракція підтримуватиме депутатський законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Я прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування. Я прошу голів фракцій запросити депутатів на робочі місця. Колеги з лож, поверніться до залу, щоб ви встигли проголосувати, і я вам розкажу, якою буде послідовність голосувань.

Є базовий законопроект і альтернативний. Спочатку я поставлю на голосування базовий проект, а потім, якщо він не набере голосів, – альтернативний. Наголошую ще раз: ми приймаємо лише за основу, тому всі поправки можна внести до другого читання.

Колеги, скажу про ще одну технічну річ. Оскільки ми перейшли від питання про включення до порядку денного сесії, а цей законопроект там теж був, я просто його не поставив на голосування, то я проведу спочатку технічне голосування – про включення цього

питання до порядку денного, а вже потім – двох законопроектів. Просто в тій метушні ми не встигли це проголосувати.

Прошу всіх зайняти робочі місця. Я пояснив, якою буде послідовність голосування, і прошу всіх уважно і відповідально проголосувати.

Отже, перше голосування, і прошу всіх мене підтримати, – про включення до порядку денного для прийняття рішення проекту № 8152 та альтернативного проекту № 8152-1. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 276.

Тепер ставлю на голосування проект Закону «Про валюту» ([№ 8152](#)) для прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Ми встигли за час, передбачений Регламентом, розпочати розгляд фінансового блоку, але відповідно пізніше продовжимо.

Згідно з Регламентом я змушений оголосити перерву на 30 хвилин. О 12 годині 45 хвилин я всіх запрошую до залу для продовження роботи.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершено. Нагадую, що до перерви ми розпочали розгляд надзвичайно важливого блоку питань щодо фінансової та банківської політики. Це п'ять законопроектів, один з яких ми вже розглянули, – проект Закону «Про валюту» (№ 8152). Наступне питання, яке ми маємо розглянути, проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» ([№ 6027-д](#)).

Прошу всіх заходити до залу і підготуватися до продовження нашої роботи. Голови фракцій, запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Колеги, я рекомендую законопроект № 6027-д розглянути за скороченою процедурою, щоб ми могли ефективно попрацювати над усіма законопроектами. Нехай зал визначається. Обдумайте мою пропозицію, може, ви її підтримаєте.

Отже, оголошується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» (№ 6027-д). Прошу, колеги, підтримати пропозицію розглянути його за скороченою процедурою. Голосуємо.

«За» – 103.

Колеги, я ще раз поставлю цю пропозицію на голосування, але якщо не вистачить голосів, будемо розглядати за повною процедурою. Уже 12 година 52 хвилини, час бути на роботі, колеги.

Отже, ставлю на голосування пропозицію розглянути законопроект № 6027-д за скороченою процедурою. Якщо не наберемо голосів, будемо розглядати за повною процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 114.

Рішення не прийнято.

Переходимо до розгляду питання за повною процедурою.

До доповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Довбенко Михайло Володимирович. Будь ласка, пане Михайле.

ДОВБЕНКО М.В. Шановні колеги, сьогодні в економіці країни ми маємо величезну системну проблему, що пов'язана з галуззю кредитування. Ми розуміємо, що якщо в нашій країні не активізувати кредитування, навряд чи ми зможемо вийти на ті темпи економічного зростання, які потрібні для покращення добробуту наших людей. На сьогодні 2,5-3 відсотків недостатньо для того, щоб ми могли вирішувати це важливе соціальне завдання.

Хочу сказати, що проблема в галузі кредитування пов'язана з тим, що понад 55 відсотків усього кредитного портфеля в нашій країні – це проблемні кредити. Це означає, що понад 90 днів ці кредити не обслуговуються, не гасяться відсотки, не сплачуються зобов'язання, у тому числі й тіло кредиту. Неповорнення кредитів призводить до того, що в банках зменшуються ресурси, грошова маса, а від такої ситуації потерпають вкладники, наші громадяни, які за такої ситуації не мають стовідсоткової гарантії повернення всіх вкладів.

Крім того, ці боржники, яких більше половини, шукають будь-які прогалини в законодавстві для того, щоб уникнути відповідальності

за невиконання зобов'язань, взятих перед банками та фінансовими установами. Вважаю, що досить цікава і важлива інформація від банків та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, яка полягає в тому, що в деяких випадках кількість юридичних осіб-позичальників, які оголосили про банкрутство в банках, сягає 80 відсотків. Це означає, що для того, щоб не нести відповідальності за кредитні договори, вони оголошують себе банкрутами і вважають, що, враховуючи прогалини в законодавстві, можна буде уникнути відповідальності.

Законопроект № 6027-д ми вже розглядали. До попереднього тексту документа був ряд зауважень від наших головних експертних установ. Тому маю всі підстави повідомити, що Національний банк України, Кабінет Міністрів України та Міністерство фінансів України в цілому підтримують прийняття даного законопроекту з урахуванням висловлених зауважень. Ми на засіданні комітету розглянули всі зауваження, більшість яких було враховано. Після того як ми їх врахували, переважна більшість членів комітету – представників усіх депутатських фракцій і груп підписали законопроект № 6027-д як доопрацьований. Сподіваюся, що сьогодні в залі вони переконують своїх колег, що після доопрацювання цей документ можна підтримувати.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило ряд зауважень до первинно зареєстрованого проекту, які більшою мірою також враховані нашим комітетом у доопрацьованому тексті. Ті, що не враховано, ми вважаємо, можуть бути розглянуті під час доопрацювання проекту до другого читання.

Ті зауваження дали нам можливість внести зміни до законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «Про заставу», «Про іпотеку», «Про дорожній рух», «Про нотаріат», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про державну реєстрацію цивільного стану» та до Цивільного кодексу України.

Ми з авторами законопроекту впевнені, що його прийняття дасть змогу зробити серйозний поштовх у кредитуванні і бізнесу, і громадян України, насамперед довгостроковому, спрямованому на поліпшення житлових умов громадян України.

Пропонуємо проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» (№ 6027-д) прийняти за основу, надавши можливість збалансувати

його положення з метою недопущення звуження прав споживачів фінансових послуг під час доопрацювання його до другого читання.

Насамкінець хочу зазначити, що даний законопроект визначений Кабінетом Міністрів України як першочерговий для активізації економічного життя нашої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу записатися на запитання до доповідача. Будь ласка, 3 хвилини.

Олег Мусій. Прошу.

МУСІЙ О.С. Шановний доповідачу, ви казали, що в цьому законопроекті передбачається зменшення фінансового навантаження на позичальника порівняно з нинішніми умовами. Це загальна фраза. Уточніть чітко і конкретно, щоб усім було зрозуміло, наскільки відсотків порівняно з нинішнім станом речей зменшиться фінансове навантаження на того, хто хоче позичити кошти. Бо сьогодні, як відомо, є дуже багато банків, які приховують платежі: написано – нуль, а насправді у підсумку – 40 відсотків. Наскільки реально після прийняття законопроекту в абсолютних цифрах буде зменшено це фінансове навантаження на тих, хто хоче взяти кредит?

ДОВБЕНКО М.В. Дякую за запитання, воно дуже важливе. Хочу сказати, що на сьогодні кожний комерційний банк – це недержавна установа, яка має свої зауваги, коли працює з кредитором. Зараз не можна чітко сказати про всю банківську систему, але я вважаю, що цей тягар може бути полегшено на 25-50 відсотків за рахунок внесення змін, які пропонуються в цьому законопроекті.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Продовжуємо нашу роботу. Зараз запитання від народного депутата Євтушка. Я перепрошую, відволіклася.

Будь ласка, пане Євтушок.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Не відволікайтеся, пані головуюча. Працюймо. Сьогодні велике свято, тому вітаю всіх зі святом!

У мене таке запитання до доповідача. Ми постатейно проаналізували всі положення даного законопроекту, і думаю, спікер від фракції «Батьківщина» озвучуватиме нашу позицію стосовно підтримки або непідтримки. Але ми чітко розуміємо, що 90 відсотків цих статей відповідають оцінці юридичної відповідальності позичальників, тобто дебіторів.

Скажіть, будь ласка, можливо, було б варто цей законопроект розглядати не у вашому комітеті, а в Комітеті з питань правової політики? Це дуже важливо, бо якщо це стосується юридичної відповідальності – це одна історія, а якщо це стосується банківської сфери – це зовсім інше. Дайте, будь ласка, відповідь.

ДОВБЕНКО М.В. Дякую, пане Сергію, за дуже правильне й актуальне запитання. Ви маєте рацію, дійсно, ціла низка положень розглядалася в тих законопроектах, які готував правовий комітет. Але є нюанси, зокрема в Законі «Про заставу», скажімо, стосовно термінів, які можуть бути враховані конкретними банками, і тому ми запропонували внести зміни і до Закону «Про банки і банківську діяльність» щодо саме цього аспекту.

Хочу сказати, що нами разом з Головним юридичним управлінням узгоджені зміни до законів «Про іпотеку» та «Про нотаріат», хоча здається, що це закони, що підпадають під юрисдикцію того комітету, але в частині роботи саме фінансових кредитних установ ми вважали, що тут може бути ініціатива від нашого комітету. Тому і експерти, і банківське середовище...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити, будь ласка.

ДОВБЕНКО М.В. ...підтримують цю нашу ініціативу, тож ми маємо всі підстави просити вас прийняти даний законопроект.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я вже не відволікаюся, уважно слідкую за регламентом. Всі запитання вичерпали.

Прошу вас, пане Довбенко, проходите до вашого робочого місця.

Колеги, Михайло Довбенко представив позицію і авторського колективу, і профільного комітету, тому зараз згідно з Регламентом переходимо до обговорення. Спочатку будуть виступи від депутатських фракцій. Я дуже прошу записатися всіх, які бажають взяти участь в обговоренні.

Пан Семенуха передає слово своєму колезі Олегу Лаврику. Будь ласка, пане Лаврик.

ЛАВРИК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). «Об'єднання «Самопоміч». Ми сьогодні, справді, розглядаємо законопроект про відновлення кредитування, але давайте подивимося трохи глибше.

Чому немає зараз довіри до банківського сектору? Чому немає довіри до кредитування? Чому немає довіри до банків і чому така велика кількість позичальників на сьогодні в ситуації, коли не можуть повернути банківські кредити, не можуть виконати зобов'язань, які вони брали на себе?

Як ми можемо довіряти банківській системі, коли велика кількість банківських установ, які отримали в заставу майно, квартири людей, після погашення таких зобов'язань з боку позичальників не дають можливості звільнити заставне майно, коли іпотечна установа місяцями не звільняє іпотеки із застави? Як ми можемо довіряти банківським установам, коли квартири людей, які дали їх у заставу і не мають можливості погасити зобов'язання, продаються через виконавчу службу за 10, 15, 20 відсотків їх реальної вартості?

Всі ці моменти створюють недовіру не лише до банківського сектору, а взагалі до системи кредитування – і банківської, і державної загалом. Тому треба спочатку відновлювати довіру до державних установ у країні, ліквідувати політичну корупцію в державі. Давайте приймемо закон про вибори за відкритими списками, а тоді будемо говорити про макіяжні речі, пов'язані з банківським фінансуванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Позицію «Опозиційного блоку» представить народний депутат Володимир Гусак. Просимо вас до трибуни. Будь ласка.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні українці, шановні колеги, шановна головуюча! Раніше цей законопроект називався «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення довіри між банками та їх клієнтами». В Україні взагалі не вистачає довіри – між Президентом та Прем'єр-міністром, між фракціями парламенту, які нібито входять до коаліції, і головне, не вистачає довіри українського народу до нинішньої української влади. Можна сказати, що більше 90 відсотків українців зараз недовіряють Верховній Раді. Можливо, варто було б прийняти закон про підвищення довіри до Верховної Ради України або просто краще працювати?

Зараз цей законопроект має назву «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування». Справді, за останні кілька років в Україні відбулася справжня руйнація банківської системи, і одним з наслідків цієї руйнації стало різке скорочення, а в багатьох випадках і просте припинення кредитування. А без належного кредитування не буде економічного зростання, і через те не буде жодного підвищення добробуту українців.

У цьому законопроекті є кілька позитивних норм, які, дійсно, можуть допомогти розширенню кредитування і головне – захистити права українців. Зокрема скасовується норма про обов'язкове нотаріальне посвідчення договорів застави транспортних засобів, автомобілів. Це має спростити та здешевити процедуру отримання кредитів на придбання автомобілів і, як наслідок, стимулювати продаж автомобілів в Україні. Це добре для українців.

Проектом також пропонується норма, за якою під час застосування змінюваної процентної ставки, якщо банк захоче збільшити цю процентну ставку (а це те, що банки в нас завжди роблять, я не знаю випадків, коли банки зменшували процентну ставку), то в такому разі позичальник матиме право протягом 30 днів достроково погасити кредит. Раніше такого права не було.

Зважаючи на ці невеликі, але позитивні зміни, наша фракція підтримає цей законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за вашу позицію.

Від «Блоку Петра Порошенка» народний депутат Демчак. Він з місця виступатиме. Прошу.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я буду більш предметним і хочу назвати проблеми, які ми маємо на даний момент у банківському секторі, які стоять на заваді відновленню кредитування. Це неефективний і формальний інститут поруки, складний та ризиковий механізм визначення змінюваної процентної ставки, недосконалість інструментів позасудового врегулювання, неефективне визначення вартості предмету іпотеки, наявність у законодавстві норм, які дозволяють припинити іпотеку і таким чином не гасити кредиту, прогалини в законодавстві, які дають змогу відчужувати майно боржників без згоди заставодержателя.

Для того щоб відновити кредитування, цей процес має бути двостороннім. Якщо ми зможемо уникнути зловживань, то ринок буде прозорим, відносини між тими, хто надає позики, і між споживачами цих фінансових послуг будуть прогнозованими, і відповідно буде стабільність, а стабільність породжує зростання кредитування, що дасть у перспективі поштовх для зростання економіки. Ми розуміємо, що для цього потрібно відновити кредитування.

Такий закон матиме дуже практичне застосування. Ми зібрали представників банківської спільноти і вислухали їх. Усі позиції, які я щойно озвучив, були висловлені банківською спільнотою, на думку якої, саме ці фактори є стримуючими для відновлення кредитування.

Я прошу підтримати цей законопроект, щоб дати можливість відновити прозорі взаємовідносини між фінансовими установами та позичальниками і відповідно відновити кредитування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену вами позицію фракції «Блок Петра Порошенка».

Традиційно Радикальна партія надає слово своєму лідеру. Ні, надає слово Андрію Лозовому, а вся фракція підтримує його, таке дружнє плече.

Будь ласка, пане Андрію.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Передаю слово лідеру Радикальної партії, на голос якого чекають мільйони людей.

ГОЛОВУЮЧА. Я теж красиво оголосила вашого лідера.

Будь ласка, пане Олеже.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Моя покійна бабуся казала: «Називай хоч горщиком, тільки в піч не саджай». Мені байдуже, як ви мене представлятимете. Для мене важливіше, чи матимуть українці роботу в рідній країні, чи матиме національний бізнес доступні кредитні ресурси і чим ми будемо торгувати: робочою силою, сировиною, органами, перетворивши країну на колонію, чи будемо достойною країною на європейському континенті, де кожен українець матиме гідне місце.

Зараз влада хоче за черговий кредит Міжнародного валютного фонду підвищити ціни на газ до 11 тисяч гривень за тисячу кубів. Хто з українців може заплатити такі гроші? Водночас МВФ вимагає не підвищувати зарплати, не підвищувати пенсій. Натомість – підвищення цін на газ і продаж землі.

Це політика, яка призводить до сировинної залежності, до бідності і до колонізації. Ми пропонуємо іншу політику: політика економічного розвитку, сильна країна, достойна країна. Один із важливих інструментів у цій політиці – це доступні кредитні ресурси.

Тут півдня сидить Голова Національного банку Яків Смолій, за якого наша команда не голосувала під час призначення на посаду. Пане Якове, у вас язик є? Чому ви мовчите? Чому не вийдете на трибуну? Я переконаний, що і бізнес, і національні виробники хотіли б почути від вас про політику Національного банку. Коли ви знизите облікову ставку? Коли зробите національних виробників конкурентоспроможними? Коли наші промислові, сільськогосподарські, будь-які

інші виробники матимуть можливість брати кредити хоча б за такою вартістю, як у Польщі, щоб наша продукція була конкурентоспроможною, щоб ми не дешевою робочою силою торгували, а готовою продукцією? Але ви півдня сидите і мовчите, замість того щоб вийти і чесно сказати, коли Національний банк мінятиме цю політику.

Без зниження відсоткових ставок за кредитами неможливий розвиток економіки. Немає потреби ходити за кредитами Міжнародного валютного фонду. Не треба буде ані піднімати цін на газ, на комуналку, ані землю продавати, якщо Національний банк дасть дешеві кредити, якщо замість торгівлі сировиною торгуватимемо продукцією, якщо замість торгівлі дешевою робочою силою даватимете доступні кредити для молоді для придбання житла, для початку власного бізнесу.

Ми вимагаємо від вас змінити грошово-кредитну політику, дати можливість національній економіці розвиватися, перестати бути філіалом Міжнародного валютного фонду...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, я маю зауважити, що згідно з Регламентом (а як головуюча йду за Регламентом) зараз відбудуться виступи народних депутатів в обговоренні. Я прошу з повагою ставитися і до гостей Верховної Ради, і до Регламенту, відповідно до якого поки що не має права на виступ наш шановний Голова Національного банку України. Але, звичайно, якщо Голова Національного банку України матиме насагу і бажання підсумувати наше бурхливе обговорення (коректне, я сподіваюся, далі), то ми з радістю і з великою честью для нас надамо йому право виступити.

Зараз від шановної фракції «Батьківщина» слово надається Юрію Одарченку. Прошу вас, пане Юрію.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Даний законопроект явно і грубо дискримінує права позичальників. У нас складається враження, що не банківська система – для розвитку України і взагалі розвитку клієнтів, які хочуть позичати

і розвивати цю економіку, а навпаки, клієнти і економіка України – для того щоб розвивалися банки.

Запропонований проект є дуже суперечливим. У ньому, дійсно, є деякі моменти, які поліпшують якість правового регулювання кредитних відносин, але інша його частина значно збільшує можливості банків та зменшує права кредиторів. Я зупинюся на недоліках цього проекту.

Щодо видачі платіжного засобу за довіреністю. Така пропозиція суперечить регламенту всіх міжнародних платіжних систем. Користуватися платіжною карткою іншої особи заборонено, незалежно від наявності довіреності. Це все одно, що видавати довіреність на використання паспорта іншої людини. На даний час до рахунку може випускатися кілька карток на різних людей, саме таким чином людина може дати доступ до своїх коштів іншій особі. Але це робиться не через довіреність.

Пропонується (увага, шановні колеги!) зняти з банків обмеження щодо зменшення вартості кредитування. Тобто банк може в будь-який момент змінити ставку за кредитом на будь-яку величину. Кредитор матиме лише 30 днів для дострокового погашення заборгованості або ж повинен буде платити за новою ставкою.

Економіка України і державний бюджет видавали дуже багато коштів на рефінансування. Ми весь час дізнаємося з преси про якісь скандали, що керівництво банків діє недобросовісно. А в цьому проекті – шалений тиск на позичальників. Поручитель тепер не може відмовитися від своєї поруки у випадку, коли банк збільшує відсотки за кредитом, коли збільшився розмір відповідальності. Так, поручитель залишається відповідальним у межах первинного договору, але це не має зараз ніякого значення. Коли людина поручається за іншу людину, вона аналізує і ймовірність невиконання зобов'язання. Одне діло – поручитися за сплату 10 тисяч гривень, а зовсім інше – за сплату мільйона, навіть якщо розмір відповідальності поручителя залишиться той самий, поручитель розуміє, що ймовірність погашення більшого розміру кредиту значно менша.

Крім того, значно збільшуються строки пред'явлення вимог до поручителів – з шести місяців до трьох років. Так само збільшується строк пред'явлення вимог до спадкоємців – до одного року з дня, коли кредитор дізнався про смерть свого боржника. Тобто це може статися

через дуже багато років, і довести момент, коли кредитор дізнався про дату смерті, буде надзвичайно важко.

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Тепер ще раз прошу уважно послухати: значно спрощується процедура стягнення майна за іпотекою, тому ще більше українців можуть стати безхатченками.

Шановні колеги, я взагалі не розумію цієї системи односторонньої зміни вартості кредитів. Чомусь вкладник не може в односторонньому порядку вимагати, щоб йому сплатили більший відсоток за депозитом, але банк, який цими грошима користується, має таке право. Подібні дії треба взагалі заборонити законодавчо, а ми тут намагаємося полегшити банкам життя.

Пропоную цей законопроект повернути на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміла позиція вашої фракції.

Колеги, мені здається, що всі фракції і групи мали можливість взяти участь в обговоренні. Ніхто не має бажання доєднатися? Тоді прошу записатися на виступи народних депутатів України.

Народний депутат Ленський передає слово Рибалці. Будь ласка, увімкніть мікрофон пана Рибалки.

РИБАЛКА С.В. Добрий день, шановні колеги! На нашу думку, це вкрай необхідний і довгоочікуваний законопроект. Ми багато разів розглядали це питання на засіданні нашого комітету і вважаємо, що треба прибрати всі лазівки для недоброчесних, недобропорядних юридичних та фізичних осіб, які беруть кредити в банках, а потім не повертають. Чому? Тому що коли банк отримує так звані «токсичні» кредити (а я хочу сказати, що, наприклад, у державних банках це 60, навіть 70 відсотків), то ці всі мінуси вони покладають на наших звичайних громадян, які беруть кредити для того, щоб купити житло, можливо, єдине. Це перше.

Друге. Коли виникає криза, як сьогодні в нашій вкрай економічно слабкій ситуації, усі ці відсотки і всі ці «токсичні» кредити

є приводом для того, щоб банк був закритий і направлений до Фонду гарантування вкладів.

Остання криза 2014 року боляче вдарила по валютних позичальниках, людях, які взяли в кредит єдине житло (я наголошую на цьому ще раз), і ми всі їх бачили під стінами Верховної Ради.

Безумовно, цей законопроект треба доопрацювати, але ми вважаємо, що на сьогодні ми можемо застосувати тільки такі контрзаходи, щоб знизити ті «токсичні» кредити та унеможливити корупційні лазівки для того, щоб непорядні фізичні та юридичні особи не мали можливості брати і не повертати кредитів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступною виступатиме пані Заружко. Будь ласка, пані Валеріє.

ЗАРУЖКО В.Л., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні громадяни України! По-перше, хочу привітати вас з Днем вишиванки. Це дуже важливе свято для кожного українця, яке показує нашу національну єдність та вірність українським традиціям. А по-друге, хочу нагадати вам дуже важливу річ, що декілька мільйонів українців сьогодні, на жаль, не можуть відзначати це свято разом з нами. Я кажу про тих, які залишилися на окупованій території, які вимушені жити зараз не в Україні, а в так званих «новообразованнях», штучно створених державах. На сьогодні майже 2 мільйони українців вимушені були виїхати з цих територій, тому що держава не змогла їх захистити і надати справжню підтримку, зокрема на придбання житла. Це змогла зробити, наприклад, маленька держава Грузія, але не змогла велика держава Україна, бо сьогодні ці люди потребують реальної допомоги, пільгового кредитування на придбання житла.

Але що ми бачимо? Уже чотири роки вони поруч з нами, і ніхто їх не помічає. Чому? Тому що цих людей позбавили навіть конституційного права брати участь у виборах, і це жахлива несправедливість. Таку жахливу несправедливість ми спостерігаємо, коли бачимо пенсіонерів, які, на жаль, не отримують своєчасно пенсій, які вимушені проходити процедуру ганебної верифікації. Це люди,

які віддали все життя, будуючи економіку нашої країни, а сьогодні вимушені стояти з простягнутою рукою і чекати від держави, коли вона надасть їм можливість отримати законні пенсії.

Ми вимагаємо від держави зробити певні конкретні кроки, щоб було надано пільгове кредитування кожному біженцю, щоб люди змогли, нарешті, отримати житло, тому що вони залишили окуповану територію разом з малими дітьми та літніми батьками. Ці літні батьки на сьогодні – жертви режиму, тому що своєчасно не отримують пенсій, достойної медичної допомоги, не можуть купити доступні ліки. Це люди, які дуже потребують уваги від держави, від кожного з вас.

Давайте в День вишиванки не будемо робити вигляду, що цих людей не існує. Вони серед нас, і вони такі ж українці, як і ми. Тому я дуже хочу, щоб сьогодні мій голос був почутий у залі і щоб людям, нарешті, надали таку необхідну їм допомогу.

Дуже дякую вам за увагу. Ще раз зі святом!

ГОЛОВУЮЧА. Юрій Соловей. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги! Коли ми говоримо про кредитування, то повинні чітко розуміти, що якщо не буде відновлено кредитування реального сектору економіки, то нам немає про що говорити – ані про розвиток української економіки, ані про зростання валового внутрішнього продукту. Але найважливіше те, що на сьогодні українська економіка не може бути конкурентоспроможною порівняно з європейськими економіками. Якщо ви хочете побудувати виробничий об'єкт у Європі, наприклад, у Польщі, то отримаєте кредит під 3 відсотки на 10 років. Якщо ви хочете придбати обладнання в Угорщині, то отримаєте кредит під 1,5 відсотка з терміном погашення, як мінімум, 15 років. Якщо ви хочете придбати вантажний автомобіль у Європі, то отримаєте кредит під 3 відсотки терміном на 20 років.

Чи можливе зараз відновлення кредитування в Україні? Давайте скажемо чесно, що і в разі прийняття цього законопроекту (хоча його

однозначно потрібно приймати) ми не розпочнемо повномасштабного кредитування, оскільки воно неможливе на сьогодні. Чи можна дати доступний кредит за двозначного рівня інфляції? Ні. Чи можна дати довготерміновий кредит, коли термін депозиту становить один рік? Ні.

Чи є відповідь на запитання: що можна зробити для того, щоб у найкоротшій перспективі відновити кредитування? Відповідь на це запитання є, і я не раз з цієї трибуни говорив, що нам потрібно приймати глобальні, стратегічні закони, що необхідно запровадити накопичувальну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Хочу нагадати, що з 1 січня 2019 року ця система повинна запрацювати в Україні. Але, на жаль, я змушений констатувати, що законопроект [№ 6677](#), яким передбачається регламентувати порядок запровадження накопичувальної пенсійної системи, на жаль, щоразу у Верховній Раді ставиться у непрохідну частину порядку денного.

Саме тому я звертаюся з цієї трибуни з тим, що разом з розглядом даних законопроектів як тактичних ми в найкоротший термін повинні розглянути законопроект № 6677 щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, оскільки саме прийняття цього законопроекту дасть змогу вже найближчим часом відновити довготермінове і реальне кредитування української економіки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Останній виступ у цьому блоці. Андрій Лозовой. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С. Радикальна партія Ляшка. Політика нашої команди – це доступні кредити, тому що це одна з умов нормального розвитку України, щоб молода сім'я мала можливість взяти житло в кредит, щоб людина, яка хоче розпочати власну справу, створювати робочі місця, могла взяти доступний кредит, а не так, як зараз, а також окремі спеціальні програми для тих людей, які особливо заслуговують на підтримку з боку держави, наприклад, для лікарів.

Що відбувається зараз? Мене сьогодні повідомили про ганебну ситуацію. Відомий у нашому рідному Рівному лікар-травматолог обласної дитячої лікарні Віктор Іванович Юзепчук, який був на фронті,

з власної волі поїхав як польовий лікар, півроку не може отримати довідки про те, що він був у зоні проведення антитерористичної операції. Штаб АТО, треба віддати належне, абсолютно вчасно подає ці документи до Міністерства охорони здоров'я, але «доктор смерть», тимчасово виконуюча обов'язки міністра Уляна Супрун і її заступник, права рука пан Лінчевський, який безпосередньо за це відповідає, до того довели ситуацію, що по півроку наші лікарі і медичні працівники, які героїчно захищали здоров'я наших бійців на фронті, не можуть отримати довідки. Це ганебна ситуація.

Я закликаю Прем'єр-міністра втрутитися. Влада має працювати для людей і цінувати їхній подвиг, а не знущатися над ними, як сьогодні над польовими лікарями знущається «доктор смерть» Уляна Супрун.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Є прохання народного депутата Довбенка як автора законопроекту і представника профільного комітету виступити із заключним словом, і шановний Голова Національного банку України Яків Смолій так само просить слова. З радістю надамо йому цю можливість, хоча Регламентом це не передбачено. Я просто просила б колег, якщо є бажання, щоб присутні в ложі уряду гості, запрошені долучалися до обговорення, давайте коректно про це говорити, і ми, звичайно, завжди знайдемо можливість надати слово і вислухати позицію та роз'яснення щодо того чи іншого законопроекту.

Спочатку виступить пан Довбенко, а потім шановний пан Смолій. Будь ласка, 2 хвилини.

ДОВБЕНКО М.В. Дякую. Колеги, ми з цієї трибуни почули кардинально різні точки зору на ті чи інші норми законопроекту. Тому хочу сказати: колеги, коли ви виступаєте, треба читати законопроект, і тоді не буде двочитання, а все буде зрозуміло.

Я не хочу зараз апелювати до всіх, у законопроекті виписані досить чіткі норми, лише прошу зафіксувати одну позицію, щоб усі, не тільки народні депутати, а й ті, які слухають сьогоднішнє засідання, зрозуміли. Тут була озвучена позиція, що нібито законопроект не

захищає позичальників. То я хочу спрямувати до деяких чітких норм цього законопроекту.

Перше. Проектом передбачається зменшити строки пред'явлення кредитором спадкоємця вимог до спадкоємця з одного року до шести місяців. Це захистить позичальників від можливих зловживань з боку банків? Захистить.

Друге. Пропонується зобов'язати іпотекодержателя звільнити іпотечне майно від накладених ним зобов'язань не пізніше ніж через 14 днів з дня повного погашення заборгованості іпотекодержателем знову-таки з метою захисту прав позичальників, які виконали зобов'язання. Це тільки так.

Третє. Змінено найгострішу для позичальників – фізичних осіб норму про позасудове врегулювання, і якщо раніше позичальник за замовчуванням залишався ще винним частково кредит, зараз цього немає.

Шановні народні депутати, сьогодні в комітеті нам вдалося врегулювати переважну більшість двозначних або нечітких норм. Тому прошу вас проголосувати за цей законопроект і підтримати всіх колег, які над ним працювали.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, через 2 хвилини переходимо до голосування. Тому прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу. Прошу також секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу.

Зараз заключне слово має Яків Смолій. Після того переходимо до голосування. Я переконливо прошу всіх зайти до залу.

Яків Смолій. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

СМОЛІЙ Я.В., Голова Національного банку України. Дякую, пане Голово. Шановні народні депутати! Національний банк просить підтримати проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» (№ 6027-д), який належить до пріоритетів уряду на 2018 рік і підтримується як

Міністерством фінансів, так і Кабінетом Міністрів. Його повністю підтримує Національний банк.

Повноцінне відновлення кредитування блокується низкою прогалин у чинному законодавстві України, які знижують ефективність діяльності банківського сектору, про що, зокрема, відзначав у доповіді Михайло Довбенко. Це неефективний інститут поруки, у тому числі існування широко застосовуваної схеми ухилення від виконання свого обов'язку за договором поруки шляхом ліквідації основного боржника – юридичної особи. Складний і ризиковий механізм визначення зміни процентної ставки. Недосконалість інструментів позасудового врегулювання, що на практиці нівелює застосування цього способу врегулювання боргу. Необ'єктивне визначення вартості предмету іпотеки. Наявність у законодавстві норм, які дозволяють припинити іпотеку в судовому порядку. Прогалини в законодавстві, які дають змогу відчужувати майно боржників без згоди заставодержателя. Відсутність можливості перевірки банком у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян інформації, що впливає на спроможність виконання особою власних зобов'язань тощо.

Прийняття проекту закону № 6027-д забезпечить вирішення проблемних питань, які створюють системні перешкоди для відновлення кредитування національної економіки і продукують додаткові ризики діяльності національних та іноземних інвесторів.

За умов захищеності прав кредиторів банки зможуть висувати лояльніші вимоги до потенційних позичальників. Це, безумовно, сприятиме активному застосуванню кредитування як фінансового інструменту, зниженню вартості кредитних ресурсів та відповідно полегшенню доступу суб'єктів господарювання і фізичних осіб до користування банківськими продуктами.

Тож, колеги, прошу вашої підтримки. Якщо ми, дійсно, хочемо запустити широкомасштабне і доступне для громадян і бізнесу кредитування, то цей законопроект потрібно підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти робочі місця. Я переконливо прошу молодих депутатів повернутися на місця. Пане Олексію, ті, які в ложах, прошу повернутися на робочі

місця і підготуватися до голосування. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» (№ 6027-д) для прийняття за основу. Всі поправки ми зможемо внести до другого читання. Колеги, прошу проголосувати і підтримати Національний банк. Голосуємо.

«За» – 209.

Я бачу, що не всі встигли. Я поставлю на голосування пропозицію про повернення, а вас прошу запросити депутатів до залу.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 85, «Народний фронт» – 49, «Опозиційний блок» – 16, «Самопоміч» – 16, Радикальної партії – 19, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 4, «Відродження» – 3.

Отже, майже всі фракції підтримують, треба лише змобілізуватися і зайти до залу.

Голови фракцій, подивіться, кого немає, і запросіть депутатів до залу.

Ще одне прохання: будьте на місцях під час голосування.

Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду і прошу всіх повернутися на робочі місця, щоб я не робив зауваження і не називав прізвищ.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування» ([№ 6027-д](#)). Прошу всіх активно взяти участь у голосуванні і підтримати. Голосуємо, колеги, уважно. Кожен голос має вагу.

«За» – 232.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування пропозицію прийняти проект закону № 6027-д за основу. Прошу всіх взяти участь у голосуванні і підтримати. Голосуємо.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. До мене звернулися з проханням перенести розгляд законопроекту, щоб мобілізувати голоси, але мені це має сказати голова комітету Довбенко, якщо він буде згоден.

Отже, наступний проект Закону «Про кредитні спілки», але є пропозиція, яку озвучив голова фракції, перенести розгляд проекту [№ 8226](#), а вже після обіду перейти до проекту Закону «Про кредитні спілки».

Політичні фракції і комітет, будь ласка, визначтеся і скажіть мені рішення (*Шум у залі*).

Добре, я поставлю цю пропозицію на голосування, але хочу наголосити, що в нас є п'ять законопроектів у блоці щодо фінансової та банківської діяльності. Пропозиція фракцій і комітету полягає в тому, щоб, оскільки до обіду залишилося небагато часу, перенести розгляд проекту № 8226, а продовжити роботу над законопроектами про банківську діяльність після обіду (*Шум у залі*).

Комітет проти перенесення?

Отже, комітет прийняв рішення – він проти перенесення.

Переходимо до проекту Закону «Про кредитні спілки» ([№ 6405](#)).

Колеги, у нас є 15 хвилин. Я прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 132.

Я ще раз прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою, бо ми не встигнемо до обіду його пройти.

Отже, ставлю ще раз на голосування пропозицію розглянути проект закону № 6405 за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 136 (*Шум у залі*).

Колеги, у нас проблемна ситуація в залі, я відверто вам кажу, зараз ми просто завалимо важливий банківський законопроект. Дві фракції вимагають перенести розгляд проекту № 8226, а потім продовжити розгляд проекту з блоку про банківську діяльність (*Шум у залі*).

Колеги, я вношу цю ситуацію на розсуд залу, оскільки остерігаюся, що ми завалимо надважливі банківські законопроекти. Голова комітету Довбенко, підійдіть, будь ласка, до мене.

Отже, комітет погодився з тим, що для того, щоб ми не поставили під ризик важливі банківські законопроекти, зараз перенести розгляд проекту № 8226, а банківські законопроекти розглянути після

обіду. Але скажіть мені, за цієї умови ви підтримаєте банківські законопроекти? (*Шум у залі*). Підтримаєте. Добре, але я все одно поставлю цю домовленість на розсуд залу.

Хто за те, щоб ми перенесли і розглянули до обіду проект закону № 8226 (він стоїть через три проекти в порядку денному), прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 174.

Не всі зорієнтувалися, тому я ще раз поставлю на голосування пропозицію перенести розгляд цього проекту, якщо не буде голосів, ми перейдемо до наступного законопроекту.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію перенести розгляд проекту № 8226 для того, щоб ми консолідували голоси під банківські законопроекти. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 195.

Не перенесли, тому я ще раз поставлю на голосування пропозицію розглянути наступний проект Закону «Про кредитні спілки» за скороченою процедурою. Підтримайте, колеги (*Шум у залі*). Послухайте мене уважно, колеги, він стоїть через три законопроекти у порядку денному. Якщо ми почнемо розгляд за повною процедурою, то надто пізно до нього дійдемо. Підтримайте скорочену процедуру, це буде мудро.

Отже, прошу підтримати розгляд проекту № 6405 за скороченою процедурою. Прощу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 190.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді Довбенка Михайла Володимировича (*Шум у залі*). Рибалка доповідатиме? Будь ласка, пане Рибалка.

Колеги, прошу всіх бути на місцях.

РИБАЛКА С.В. Шановні колеги, безумовно, всі ми хочемо, щоб у нас була сильна, економічно розвинута країна. Що таке сильна, економічно розвинута країна? Це нові робочі місця, можливість відкривати нові підприємства, виготовляти власну продукцію.

Наша країна не повинна бути сировинним додатком. Однак одна з причин слабкої економіки – це недостатній розвиток малого і середнього бізнесу. Наприклад, у країнах Європейського Союзу та Сполучених Штатах Америки, куди ми так прагнемо потрапити і які

для нас є прикладом, 60 відсотків становить малий і середній бізнес, у нас – 15.

Дрібні підприємства переживали такі самі кризи, як і банківський сектор. Банкам часто нецікаво кредитувати дрібні підприємства. У всьому світі ефективним інститутом є кредитування через спілки. Що таке спілки? Це люди, які об'єдналися і можуть давати малі кредити, наприклад, на закупівлю насіння тощо.

Ми пропонуємо проголосувати за цей важливий проект Закону «Про кредитні спілки». В Україні вони вже працюють, але рівно рік тому на виїзному засіданні у Львові ми зустрічалися з представниками кредитних спілок. Вони дуже просили, щоб ми цей законопроект внесли до залу.

Я звертаюся з проханням підтримати малий і середній бізнес, фермерів. До речі, ми добилися того, що фермерські господарства можуть бути засновниками кредитних спілок і давати кредити, які сьогодні нецікаво давати банкам.

Національний банк, уряд підтримують цей законопроект. Я пропоную прийняти його в першому читанні, після того на базі комітету створити робочу групу, щоб зробити його досконалішим.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз від комітету слово надається Довбенку. Будь ласка, коротко.

ДОВБЕНКО М.В. Шановні колеги, сьогодні до обіду ми голосували за всі конструктивні законопроекти. Я переконаний, що й після обіду будемо голосувати так само, у тому числі й за той проект, де я є співавтором. А зараз ми розглядаємо ще один конструктивний законопроект № 6405, який щойно доповідав пан Рибалка.

Хочу сказати, що впродовж останніх двох місяців на адресу профільного комітету і Голови Верховної Ради надходять тисячі звернень від громадян України, кредитних спілок, громадських організацій, фермерських господарств, які просять розглянути цей законопроект. Наш профільний комітет давно його розглянув і підтримує. Я радий, що в цьому питанні народні депутати одностайні.

Дійсно, на сьогодні банківська криза надто серйозно зачепила всю сферу кредитування, і в деяких районах країни банківські установи не видали жодного кредиту, лише кредитні спілки виручають споживче кредитування, фермерські господарства, релігійні громади. Нам також необхідно підтримати таку дуже важливу сферу, як виділення коштів на ремонт житла громадян. Думаю, що прийняття даного законопроекту дасть змогу вирішити ці питання.

Кабінет Міністрів і Національний банк підтримують законопроект. Головне науково-експертне управління зазначає, що доцільно доопрацювати його з урахуванням зауважень і пропозицій. Ми розуміємо, що до другого читання в нас є всі підстави врахувати ці зауваження. Тому я прошу, колеги, законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас обмежений час, тому виступайте лаконічно.

Проводиться запис на виступи: два – за, два – проти.

Добре, що небагато записалися.

Олександра Кужель від «Батьківщини». Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Злодійство – це коли приймаються закони без розуміння регуляторної політики. Регуляторна політика передбачає, зокрема, аналіз, скільки недоліків чи позитивів отримають держава, бізнес і споживачі в разі прийняття певного закону.

Ви прийняли закон щодо банків, який призведе до стовідсоткового негативу для споживачів та бізнесу. Коли Рожкова з Гонtareвою руйнували банки, через це втратили кошти всі підприємці, у яких були поточні і депозитні рахунки в цих банках, і їм не повертають гроші, а кредити фізичних осіб у цих банках через Фонд гарантування вкладів фізичних осіб вони продали (послухайте!) за 1 відсоток вартості колекторським фірмам.

Тепер внесли проект Закону «Про кредитні спілки». Скажіть, будь ласка, чи повинна держава відповідати за видані ліцензії кредитним спілкам? Повинна, бо вона їх видала, люди повірили і вклали гроші. Ще в період діяльності пана Сулова, який здійснював контроль за кредитними спілками, було зруйновано систему кредитних спілок.

Що пропонується в цьому законопроекті? А нічого! Пане Рибалка, ви передбачаєте, що кредитні спілки будуть учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Шановний, а далі ви пишете слова «після прийняття закону», але ще немає і проекту такого закону, як і немає доручення Кабінету Міністрів. Цей обов'язок нічого не гарантує.

Є й інші принципові недоліки в цьому законопроекті. Наприклад, не пропонується варіанти вирішення основних питань щодо залучення депозитів. Проект не містить положень щодо захисту прав споживачів кредитних спілок та не деталізує відповідальності за порушення вимог закону. Нівелюється обов'язковість повернення кредитною спілкою внесків, якщо хтось вирішить вийти з кредитної спілки. Не передбачається можливості проведення зовнішнього аудиту діяльності. Крім того...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Давайте відверто скажемо, що цей законопроект протягується заради однієї норми – щоб надати можливість створення кооперативних банків, які будуть новими МММ.

«Батьківщина» не голосуватиме за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» Лаврик Олег Васильович.

ЛАВРИК О.В. «Об'єднання «Самопоміч». У цьому залі ми, справді, прийняли дуже багато законів і щодо відновлення кредитування, і щодо відновлення довіри до банківського сектору. Але давайте поставимо собі запитання: чи відновили вони цю довіру? Та ні. А які реальні шляхи держави для того, щоб це відновити? Ми бачимо сьогодні позицію найбільшого банку в Україні – «Ощадбанку», коли він у сільській місцевості закриває свої відділення з однією метою – заради отримання прибутку. А як повинні жити в тих селах люди, не маючи доступу до фінансових послуг?

Ми в цьому залі вже кілька років приймаємо рішення про позицію держави щодо ринку землі. А як ми можемо говорити про ринок землі, якщо на селі не сформований середній клас? Хто ту

землю зможе викупити? Знову великі олігархи, які туди придуть, чи бідні селяни, які деколи навіть не мають за що харчуватися?

Відновлення кредитної кооперації, просвітництво на селі через кредитну кооперацію, через кредитні спілки на сьогодні є завданням держави. Жоден закон про довіру не приведе до остаточного результату, а лише самоорганізація людей.

Тому закликаю зал прийняти проект Закону «Про кредитні спілки» у першому читанні, а до другого читання врегулювати всі дискусійні питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, зараз буде ще два виступи: від Радикальної партії слово матиме Рибалка, а потім заключний виступ від «Блоку Петра Порошенка» народного депутата Демчака.

За 4 хвилини ми переходимо до голосування. Я продовжую роботу на 15 хвилин до завершення розгляду цього законопроекту і дуже прошу виступати лаконічно, бо ми просто втратимо голоси.

Рибалка, 1 хвилина. Будь ласка.

РИБАЛКА С.В. Я відповім шановній колезі з фракції «Батьківщина».

По-перше, мені дуже хотілося, щоб представники «Батьківщини» були у фінансово-банківському комітеті і працювали, тому що казати, що Баба Яга проти, і нічого не пропонувати – це не конструктив. Вважаю, що треба, щоб «Батьківщина» брала участь у розробці цих законопроектів.

А по-друге, ви розкажіть малому, середньому бізнесу, господарникам, які насіння не можуть купити в сезон, що сьогодні не треба кредитувати малий і середній бізнес, і послухайте їх, як ми слухали на засіданні у Львові.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для репліки надається Олександрі Кужель, оскільки називали фракцію «Батьківщина».

КУЖЕЛЬ О.В. Я хочу озвучити позицію фракції «Батьківщина». Ми займаємося кредитними спілками з 2009 року, коли відбулася криза і зруйнувалися всі кредитні спілки. До нас і досі ходять люди. Ми звертаємося до уряду, до пана Кубіва, і жоден урядовець не хоче врегулювати відповідальність держави перед вкладниками кредитних спілок.

Чи відповідає цей законопроект тому, про що просять люди? Ні. Він загальний, і в разі його прийняття нічого не зміниться. Такий закон нічого не вирішить. Ми вважаємо, що під час другого читання проект виправити неможливо, тому що він має невірну концепцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, зараз буде заключний виступ. Через хвилину ми переходимо до голосування. Я прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити, щоб усі депутати, які в кулуарах, зайшли до залу і зайняли робочі місця.

Демчак, 1 хвилина, і переходимо до голосування. Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги, даний законопроект ані про Гонтареву, ані про Рожкову, ані про банки. Я прошу підтримати малюків – кредитні спілки. Саме про це законопроект № 6405. На базі нашого комітету ми збирали не одне засідання робочої групи, у тому числі «круглий стіл» у Львові, і вивчали практику роботи. Цей законопроект розроблений за підтримки *USAID*, а також ми використали практичний досвід Польщі в цьому питанні.

У даному законопроекті пропонується створити нові сучасні умови для діяльності кредитних спілок і визначити організаційні, правові, економічні засади їх роботи. Крім того, передбачається внесення змін до ряду законодавчих актів, які стримують розвиток кредитного бізнесу на мікрорівні. Пропонується також надати можливість бути учасниками кредитних спілок, крім фізичних осіб, фермерським господарствам, кооперативам, професійним спілкам, а також релігійним організаціям, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ДЕМЧАК Р.Є. ...знаходяться локально за місцем розміщення кредитної спілки, і найголовніше (увага!), можливість для кредитних спілок вступити до Фонду гарантування вкладів.

Тому, прийнявши даний законопроект, враховуючи всі ці норми, ми приведемо діяльність кредитних спілок у відповідність із сучасними нормами. Прошу підтримати законопроект № 6405.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Але, колеги, я дивлюся, що в залі недостатньо депутатів. Запросіть колег до залу, подивіться, кого немає. Щойно я бачив, як кілька депутатів вийшли із залу. Поверніть депутатів до залу.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про кредитні спілки» (№ 6405) для прийняття за основу. Ми зможемо до другого читання внести до нього поправки. Я переконливо прошу всіх проголосувати і підтримати. Отже, голосуємо.

«За» – 198.

Я поставлю на голосування пропозицію про повернення, але прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 77, «Народний фронт» – 47, «Опозиційний блок» – 12, «Самопоміч» – 20, Радикальної партії – 15, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 3, «Відродження» – 4.

Майже всі фракції підтримують. Змобілізуйтеся, колеги! Займіть свої робочі місця, зараз я поставлю пропозицію про повернення. Буде несправедливо, якщо ми не підтримаємо цього законопроекту. Я даю 30 секунд. Прошу секретаріат ще раз повідомити, щоб депутати зайшли до залу і зайняли робочі місця. Не виходьте, будь ласка, із залу.

Отже, ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про кредитні спілки» (№ 6405). Прошу всіх підготуватися до голосування і підтримати дану пропозицію. Голосуємо.

«За» – 202.

Я ще раз поставлю, колеги. Нам треба змобілізуватися хоча б для того, щоб ми змогли направити до комітету. Не виходьте із залу. Я ще раз поставлю пропозицію повернутися до розгляду проекту № 6405. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 201.

Наступна пропозиція – направити до комітету на доопрацювання. Колеги, будьте на місцях, щоб ми не втратили законопроект. Я прошу всіх підтримати пропозицію про направлення проекту на доопрацювання до комітету. Думаю, ця пропозиція може бути всіма підтримана. Колеги, підтримайте цю компромісну пропозицію.

Ставлю на голосування пропозицію направити проект Закону «Про кредитні спілки» ([№ 6405](#)) до комітету на доопрацювання. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 201.

Остання пропозиція – направити суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Ставлю її на голосування. Прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 203.

Рішення не прийнято. Проект закону № 6405 відхилено.

Колеги, час для ранкового засідання завершено. Після обіду ми перейдемо до наступного питання з фінансового блоку – до проекту закону [№ 6027](#), тому прошу всіх о 16 годині прибути до залу.

А зараз ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим.